

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Regionální rozvoj a možnosti financování projektů ze strukturálních fondů
zaměřením na svazek obcí Niva

Bc. Milan Veselý

Diplomová práce

2009

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav veřejné správy a práva
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Milan VESELÝ**

Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**

Název tématu: **Regionální rozvoj a možnosti financování projektů ze strukturálních fondů - zaměření na svazek obcí NIVA**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Charakteristika svazku obcí NIVA
3. Analýza dosavadních projektů
4. Možnosti financování budoucích projektů
5. Závěr

Rozsah grafických prací: —
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- Vilamová, Š. Jak získat finanční zdroje Evropské unie. Praha: GRADA, 2004
- Weidenfeld, W. Europa von A bis Z. NOMOS/Wolfgang Wessels (Herausgeber), 2005
- Ganguly, P. Jak napsat žádost pro Evropské programy. Ostrava: EURO SERVICE GROUP, 2003
- Skokan, K. Evropská regionální politika v kontextu vstupu ČR do EU. Ostrava: REPRONIS, 2003
- <http://www.strukturalni-fondy.cz>

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Tomáš Šimek**
Ústav veřejné správy a práva

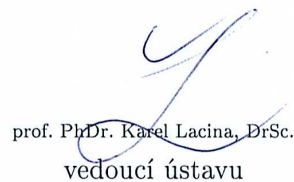
Datum zadání diplomové práce: **26. května 2008**

Termín odevzdání diplomové práce: **1. května 2009**

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

prof. PhDr. Karel Lacina, DrSc.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 21. července 2008

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne

.....
Milan Veselý

Poděkování

Chtěl bych poděkovat vedoucímu diplomové práce Mgr. Tomáši Šimkovi za rady a cenné připomínky k vypracování mé diplomové práce.

Zároveň bych chtěl také poděkovat paní Ing. Bohumile Radkovské a panu Ing. Zdeňku Čurdovi za projevenou ochotu a za poskytnutí podkladových materiálů a informací.

ANOTACE

Tato diplomová práce se zabývá charakteristikou a popsáním činnosti Dobrovolného svazku obcí NIVA. Cílem této práce je zhodnotit míru aktivity tohoto svazku při čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie. V souladu s operačními programy nového plánovacího období 2007-2013 jsou navrženy eventuální kostry projektů a v návaznosti je popsána metodika pro žadatele a příjemce.

KLÍČOVÁ SLOVA

regionální politika, dobrovolný svazek obcí, strukturální fondy, swot analýza, Evropská unie

TITLE

Regional development and opportunities of projects financing from structural funds – targeting of municipality association NIVA

ANNOTATION

This thesis deal with a characteristic and description of Voluntary municipality association NIVA's activities. The evaluation of financial resources obtaining from European Union's funds is a target of this thesis. On the basis of this fact some structures of potential projects are suggested in accordance with operational programs of current planning period 2007-2013. Herewith the methodics for claimants and beneficiaries are described.

KEYWORDS

regional policy, municipality association, structural funds, swot analysis, European Union

Obsah

Seznam ilustrací a tabulek	8
Seznam zkratk	9
Seznam zkratk	9
1 Úvod	10
2 Charakteristika Dobrovolného svazku obcí NIVA	11
2.1 Založení Dobrovolného svazku obcí NIVA	11
2.1.1 Poslání a předmět činnosti	12
2.1.2 Další formy spolupráce	13
2.2 Charakteristika členských obcí	15
2.2.1 Obec Borotice	16
2.2.2 Obec Božice	17
2.2.3 Obec Břežany	19
2.2.4 Obec Čejkovice	20
2.2.5 Obec Mackovice	21
2.2.6 Obec Prácheň	22
2.2.7 Obec Velký Karlov	23
2.3 Shluková analýza	25
3 Analýza dosavadních projektů DSO NIVA	32
3.1 Výdaje v rámci DSO NIVA v období 2000-2006	32
3.2 SWOT analýza mikroregionu	35
3.2.1 Oblast – Ekonomika	36
3.2.2 Oblast – Udržitelný rozvoj	38
4 Možnosti financování budoucích projektů ze strukturálních fondů EU	42
4.1 Plánovací období 2007-2013	42
4.1.1 Klíčové programové dokumenty politiky hospodářské a sociální soudržnosti	43
4.1.2 Cíle a operační programy regionální politiky	45
4.1.3 Související doplnění a zpřehlednění informací	47
4.2 Navrhovaná strategie využití podpory ze strukturálních fondů Evropské unie	50
4.2.1 Projekt – Agroturistika (farmy)	50
4.2.2 Projekt – Elektronická spolupráce základních škol	51
4.2.3 Projekt – Značení a vybavení turistických stezek	53
4.3 Fond malých projektů v Jihomoravském kraji	54
4.3.1 Základní informace o Fondu malých projektů	54
4.3.2 Metodika pro žadatele a příjemce (projektový cyklus ve FMP)	57
5 Závěr	66
6 Použitá literatura	67
7 Přílohy	69

Seznam ilustrací a tabulek

Tabulka 1: Rozloha a počet obyvatel obcí DSO NIVA.....	15
Tabulka 2: Základní charakteristiky obce Borotice.....	16
Tabulka 3: Základní charakteristiky obce Božice	18
Tabulka 4: Základní charakteristiky obce Břežany	20
Tabulka 5: Základní charakteristiky obce Čejkovice	21
Tabulka 6: Základní charakteristiky obce Mackovice.....	22
Tabulka 7: Základní charakteristiky obce Pravice	23
Tabulka 8: Základní charakteristiky obce Velký Karlov.....	24
tabulka 9: Shluková metoda – 1. krok (výpočet průměrů a směrodatných odchylek)	25
tabulka 10: Shluková metoda – 2. krok (standardizace údajů).....	26
tabulka 11: Shluková analýza – 3. krok (výpočet Eukleidovské vzdálenosti)	27
tabulka 12: shluková analýza – 4. krok	28
tabulka 13: shluková analýza – 5. krok	28
tabulka 14: Shluková analýza – 6. krok.....	29
tabulka 15: Shluková analýza – 7. krok.....	29
tabulka 16: Shluková analýza – 8. krok.....	29
tabulka 17: Shluková analýza – 9. krok (průběh shlukování)	30
Tabulka 18: Zemědělství	36
Tabulka 19: Výroba a služby.....	37
Tabulka 20: Obyvatelstvo, sídla, sociální vybavení.....	38
Tabulka 21: Technická infrastruktura.....	39
Tabulka 22: Životní prostředí.....	40
Tabulka 23: Cestovní ruch.....	41
Tabulka 24: Porovnání cílů a nástrojů současného s minulým plánovacím obdobím.....	47
tabulka 25: Srovnání výše podpory a velikosti projektu na české a rakouské straně v regionu jižní Morava – Dolní Rakousko	57
tabulka 26: Členové RMV v regionu FMP jižní Morava – Dolní Rakousko	60
tabulka 27: Dokumenty k vyúčtování.....	64
Obrázek 1: NUTS II - Jihovýchod, Dobrovolný svazek obcí NIVA (7 obcí).....	12
Obrázek 2: Bývalý dívčí penzionát Maria Hilf	17
Obrázek 3: Barokní zámek v Břežanech	19
Obrázek 4: Shluková analýza – 10. krok (dendogram)	30
Obrázek 5: Propojení strategických dokumentů s projekty.....	48
Obrázek 6: Institucionální zabezpečení fondů EU v České republice.....	49
Obrázek 7: Podporované území Programu Evropská územní spolupráce Rakousko - Česká republika	55
Obrázek 8: Struktura Programu "Evropská územní spolupráce Rakousko - Česká republika 2007-2013"	56
Obrázek 9: symbol (vlajka) EU	63
Obrázek 10: oficiální logo Programu Evropská územní spolupráce	63

Seznam zkratek

BDS	Břežanská dopravní společnost
DSO NIVA	Dobrovolný svazek obcí NIVA
EFRR	Evropský fond pro regionální rozvoj
ES	Evropské společenství
ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
HSS	hospodářská a sociální soudržnost
OP	operační program
POV	Program obnovy venkova
PRV	Program rozvoje venkova
SF EU	strukturální fondy Evropské unie
JMK	Jihomoravský kraj
FMP	Fond malých projektů
RMV	Regionální monitorovací výbor
CRR	Centrum pro regionální rozvoj ČR

1 Úvod

Po vstupu České republiky do Evropské unie se otevřely nové možnosti v podobě čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie. Při výběru tématu své diplomové práce mne inspiroval novinový článek, v němž bylo uvedeno, že Česká republika nedostatečně čerpá pro ni uvolněné finanční prostředky z Evropské unie. Pro svou práci jsem si vybral Dobrovolný svazek obcí NIVA.

Cílem zpracovaného tématu je z poskytnutých materiálů zjistit míru aktivity tohoto svazku obcí při čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů EU. Pokud se potvrdí nízká míra aktivity a zkušeností s touto problematikou, pokusím se v závěru práce navrhnout konkrétní kostry projektů s určením operačních programů, v rámci nichž by mohly být tyto projekty spolufinancovány.

První část práce bude zaměřena na charakteristiku jak celého svazku obcí, tak jeho jednotlivých členských obcí. Dále se budu zabývat stručným výčtem dosud realizovaných projektů, kde budu vycházet z údajů, které mi byly poskytnuty zastupitelstvem DSO NIVA, součástí této kapitoly bude analýza současného stavu dvou oblastí, ekonomické a udržitelného rozvoje. Dále se zaměřím na nové plánovací období 2007-2013, kde se zmíním o strategických dokumentech politiky hospodářské a sociální soudržnosti, o nových cílech a samozřejmě operačních programech.

2 Charakteristika Dobrovolného svazku obcí NIVA

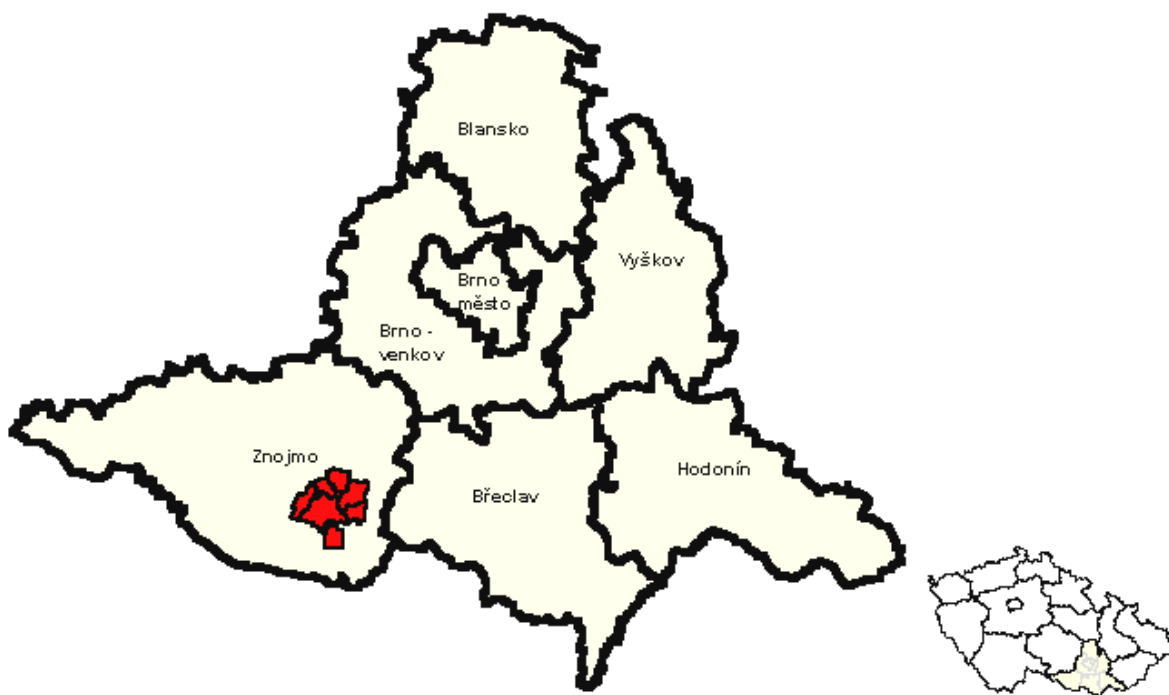
Podrobná znalost obcí, které tvoří Dobrovolný svazek obcí NIVA a také znalost mikroregionu, ve kterém se tento svazek nachází je zcela nezbytná. Historie, lokalizace území, charakteristiky, atraktivita, současný stav a aktivity obce jsou základním stavebním kamenem k určení operačních programů a jejich opatření, ze kterých bude možné žádat o čerpání finančních prostředků.

2.1 Založení Dobrovolného svazku obcí NIVA

V České republice je přes 6000 obcí a většina má počet obyvatel menší než 1000. Po revoluci, když došlo ke zrušení spádových obcí, obnovila svoji samostatnost řada malých sídel. Měla však nedostatečnou infrastrukturu, tj. chyběly zde obecní vodovody, stály před nimi otázky plynofikace, kanalizace a čističek odpadních vod, dopravní obslužnosti a jiné potřeby venkovských obyvatel.

V červnu roku 1996 založily obce Borotice, Božice, Břežany, Čejkovice, Mackovice a Pravice Břežanskou dopravní společnost s.r.o. O rok později, 8. června 1997 došlo k dohodě představitelů těchto šesti obcí jihovýchodního Znojemska o vytvoření dobrovolného svazku obcí s názvem NIVA. K další změně a rozšíření svazku došlo, když obec Velký Karlov podala žádost o přijetí do DSO NIVA a na valné hromadě NIVY dne 4. října 2001 byla tato žádost jednomyslně přijata. Od tohoto data do současnosti je členy DSO NIVA sedm obcí. [6]

Obrázek 1: NUTS II - Jihovýchod, Dobrovolný svazek obcí NIVA (7 obcí)

Zdroj: internetové stránky Ministerstva pro místní rozvoj ČR

2.1.1 Poslání a předmět činnosti

Poslání svazku je především ochrana zájmu a spolupráce při rozvíjení činnosti v následujících oblastech:

- 1) školství – zejména poskytování možnosti širšího základního vzdělání, základní umělecké školy, kulturní spolupráce, sportu a jiných zájmových činností, dále sociální péče, zdravotnických zařízení a poskytování těchto služeb;
- 2) vytváření služeb a zařízení sloužících ke zlepšování životního prostředí obcí, jejich vzhledu, úpravě veřejných prostranství, komunikaci, kulturních památek a dopravní obslužnosti, likvidace domovních odpadů a jiná zařízení sloužící k uspokojování potřeb občanů;
- 3) podporu podnikání pro vytváření nových pracovních příležitostí poskytování investorům pro tyto účely nevyužívané obecní objekty, budovy a zařízení;
- 4) svazek má právo spolupracovat a navazovat kontakty také s obcemi jiných států, být členem mezinárodních sdružení místních orgánů, být členem

mezinárodních sdružení místních orgánů, být členem právnických osob s mezinárodním prvkem;

- 5) svazek spolupracuje v oblasti požární ochrany, cestovního a turistického ruchu, péče o zvířata, podporuje tvorbu ekologických projektů, ochrany ovzduší, těžbu a úpravu nerostných surovin;
- 6) svazek zajišťuje správu společného majetku obcí, hospodaření obecních lesů, údržby místních komunikací, domovního a bytového fondu, sportovních a kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných obcemi.

Statutárními orgány jsou dva jednatele svazku, kteří řídí a jednají za svazek navenek ve všech věcech mezi zasedáními valné hromady. První jednatel je zároveň předsedou valné hromady, řídí průběh každé této schůze. V době jeho nepřítomnosti přebírá jeho pravomoci druhý jednatel.¹ Sídlo svazku je v Božicích, ve středisku západní části mikroregionu Hrušovansko. [6] [9]

2.1.2 Další formy spolupráce

DSO Niva se snaží získat investory pro malé a střední podnikání nabídkou volných stavebních kapacit a laciných pozemků pro výstavbu. Optimálním se jeví budování průmyslových provozů pro 60-100 pracovníků v okruhu 4 - 6 obcí. Realizací tohoto opatření by se nezaměstnanost v této oblasti měla snížit na přijatelných 5%².

Základy trvalé spolupráce byly položeny rovněž na poli mediálním a kulturním. Pro potřeby členských obcí vychází společné periodikum - dvouměsíčník s názvem Noviny Niva. V závěru roku 2000 bylo zahájeno budování Informačního centra pro občany DSO NIVA při Obecní knihovně v Božicích.

Vzájemná spolupráce se projevila i na poli sportovním. Vedle tradičních fotbalových mužstev v Břežanech, Božicích, Mackovicích a Čejkovicích, je třeba připomenout i dlouholeté úspěšné působení fotbalového družstva žen TJ Sokol Božice.

¹ Od založení svazku do 27.12.2001 byl prvním jednatelem Ing. Zdeněk Čurda, druhým jednatelem pak pan František Verista. Od 27.12.2001 zůstává ve funkci prvního jednatele svazku Ing. Zdeněk Čurda a druhým jednatelem se stal pan Jiří Zuzanaš. Od říjnových voleb v roce 2006 byl ustanoven prvním jednatelem Ing. Klíč a druhým jednatelem Ing. Prudký

² V současné době se zde míra nezaměstnanosti pohybuje kolem 16 %.

Své místo si v kalendáři sportovních akcí získaly i autokrosová a motokrosová závody pořádané na nově vybudované krosové dráze v Božicích.

Mezi zájmovými a společenskými organizacemi existuje dlouholetá spolupráce myslivců: Myslivecké sdružení Drop Borotice - Božice, Myslivecké sdružení Hubert Čejkovice - Břežany a Myslivecké sdružení Pravice obhospodařující známou daňčí oboru. Pravidelné kontakty udržují i sbory dobrovolných hasičů jednotlivých členských obcí.

V červnu roku 2000 vstoupily jednotlivé obce DSO NIVA společně s dalšími obcemi (Dyjákovice, Hevlín, Hrabětice, Hrušovany nad Jevišovkou, Jevišovka, Litobratřice, Šanov) do nově vytvořeného Zájmového sdružení (mikroregionu) Hrušovansko. Nyní společně usilují o zlepšení životních podmínek svých občanů a podporu společenského života, o povznesení tohoto v nedávné minulosti téměř zapomenutého kraje. Hrušovansko bylo dlouhá léta pohraničím u těžko průchodných hranic, což pro něj znamenalo nízké investice do infrastruktury, kultury a ostatních sfér tohoto mikroregionu.

Problémů na Hrušovansku je mnoho, v oblasti ekonomiky, rozvoje zdejších obcí i jinde. Aby bylo možné cílevědomě pracovat na jejich odstranění, bylo třeba je nejdříve pojmenovat, zjistit jejich příčiny. Tímto prvním krokem bylo zpracování celkové Strategie rozvoje mikroregionu Hrušovansko, která byla dokončena v roce 2002. Všechny dílčí aktivity v ní obsažené směřují k zabezpečení podmínek udržitelného rozvoje mikroregionu. Rámcem i podmínkou pro přibližování se k tomuto cíli je živá a zdravá krajina.³

Velký přínos tohoto regionu vidí starostové také v rozšiřování přeshraniční spolupráce⁴, ve vytváření společných projektů a v podávání zpráv k vyhlášeným dotovaným projektům, popřípadě v pomoci při jejich zpracování. [6] [8] [9]

³ Motto kraje: Kraj rovinatý, úrodný, vínem vonící, kraj rozehřátý horkým létem a vyčkávající jara v mírných zimách. Kraj kde říkáme, že jsme doma a kde kdysi své doma říkaly i jiné národy.

⁴ Tento příhraniční region už dlouhá léta spolupracuje s rakouskou obcí Gnadendorf.

2.2 Charakteristika členských obcí

Dříve než se dostanu k popisu jednotlivých členských obcí svazku, popíši stručně přírodní poměry, rozlohu a počet obyvatel tohoto regionu.

Oblast jihomoravské nížiny, v níž leží katastry členských obcí, patří k poměrně nevýraznému plochému území s minimem význačnějších přírodních lokalit. Z hlediska horopisu leží obce na území Drnholecké pahorkatiny, která je součástí Dyjskosvrateckého úvalu. Z hlediska geologických poměrů je tato oblast vyplněna převážně málo zpevněnými mladotřetihorními jíly a písky. Od severovýchodu se přes Mackovice, Břežany a Božice táhnou písčité vrstvy tzv. Pohořelické nivy. Roviny kolem řeky Jevišovky v katastrech Borotic, Božic a Pravic mají naopak ráz velmi úrodných údolních niv. Obě nivy dostatečně přesně charakterizují členské obce z hlediska přírodního a podobné zájmy společenské z hlediska občanského. Proto se pro společný svazek ustálil název NIVA. V současné době žije v obcích DSO NIVA asi 4000 obyvatel. Počet obyvatel a rozlohu správního území souhrnně popisuje následující tabulka. [9]

Tabulka 1: Rozloha a počet obyvatel obcí DSO NIVA

Obec	Počet obyvatel (SLDB 2001⁵)	Rozloha správního území (ha)
Borotice	378	1207
Božice	1367	2989
Břežany	921	1639
Čejkovice	214	920
Mackovice	360	1180
Pravice	319	992
Velký Karlov	432	1349
Celkem	3991	10276

Zdroj: internetové stránky mikroregionu Hrušovansko

⁵ Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001.

2.2.1 Obec Borotice

První písemná zmínka o této obci pochází z roku 1225. Kaple sv. Václava byla vystavena roku 1865 mezi Boroticemi a osadou Filipovicemi. Nyní má obec jednotný název. Na okraji obce, nad bývalým panským dvořením, se nachází významné mohylové pohřebiště ze střední doby bronzové (1550-1300 př.n.l).

Jihovýchodně od obce jsou vinné sklepy (České Křídlovce). Na katastru obce se nachází chráněné území Dropí pole - hnízdiště a tokaniště Dropa Velkého a přírodní památka U zámečku (v návrhu) - lesní porost s výskytem chráněných druhů rostlin a živočichů. [6]

Tabulka 2: Základní charakteristiky obce Borotice

Nadmořská výška	197 m n.m.	Počet obyvatel	378
Průměrný věk	36,5	Podíl žen	47,2 %
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Celkem obyvatel		378
	z toho pracující	muži	91
		ženy	56
		celkem	147
	z počtu pracujících s pracovištěm v jiné obci ČR		109
Technická vybavenost	Veřejný vodovod, sbor dobrovolných hasičů, požární nádrž, požární hydrant, plynofikace obce		
Občanská vybavenost	Školství: ZŠ 1-4 třída v obci, 5-9 třída v Božicích, Kultura: veřejná knihovna, Sport: hřiště na kopanou, Církevní objekty: kaplička, Zdravotnictví: ordinace v obci, nemocnice ve Znojmě		
Druhy pozemků	Orná půda: 806 ha, Chmelnice: 0 h, Vinice: 45.7 ha, Zahrady: 12.9 ha, Ovocné sady: 5 ha, Trvalé travní porosty: 10.1 ha, Zemědělská půda: 880.1 ha, Lesní půda: 197.1 ha, Vodní plochy: 12.6 ha, Zastavěné plochy: 10.4 ha, Ostatní plochy: 106.4 ha		
Podnikatelské subjekty v obci (27)	zemědělská činnost: 3, průmysl 4, stavebnictví 17, služby 3		

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů Českého statistického úřadu a z internetových stránek DSO NIVA.

2.2.2 Obec Božice

Současné Božice byly vytvořeny v roce 1951 sloučením dvou přibližně stejně velkých obcí Božice a České Křídlovice.

Nejstarší zprávy se vztahují k roku 1225, kdy byl v Křídlovicích vysvěcen farní kostel sv. Petra a Pavla s pozdně románským jádrem, dodatečně přistavěnou gotickou věží a barokní lodí s pozdějšími empírovými doplňky na západním vstupu. Z dálky dominuje této obci komplex budov bývalého dívčího penzionátu Maria Hilf z let 1905-6. V současné době se v tomto objektu nachází domov důchodců.

Obrázek 2: Bývalý dívčí penzionát Maria Hilf

Zdroj: internetové stránky DSO NIVA

K dalším památkám patří sloup se sousoším Nejsvětější Trojice z roku 1747, zvonice z 18. století na návsi v Božicích a socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1741. Obec se rovněž hlásí k vinařské tradici a snaží se podpořit rozšíření ploch vinogradů i obnovit používání sklepů k výrobě a uchování vína.

Na katastrálním území se nachází přírodní rezervace Karlov, jež se rozkládá na 8,5 ha, na prudkém severním svahu říční terasy je zbytek přirozené dubohabřiny se sněženkou, dyrnivkou, sarnorostlíkem a dalšími hájovými druhy rostlin. Navrhované rozšíření se týká přilehlého údolí s rybníky a olšinami. Východně od rezervace pod hájovnou stojí klasicistní studánka.

K dalším zajímavostem na katastrálním území Božice patří lovecký zámeček Samota - ve švýcarském stylu se štíty s dřevěnými vyřezávanými pavlačemi z počátku 19. stol., dříve nazývaný Allein.

Je připravována výstavba otevřeného koupaliště a sportovního areálu v Božicích na ploše více než 2ha, s kapacitou 810 návštěvníků. [6]

Tabulka 3: Základní charakteristiky obce Božice

Nadmořská výška	195 m n.m.	Počet obyvatel	1367
Průměrný věk	37,5	Podíl žen	50,6 %
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Celkem obyvatel		1367
	z toho pracujících	muži	310
		ženy	211
		celkem	521
	z počtu pracujících s pracovištěm v jiné obci ČR		231
Technická vybavenost	Pošta, veřejný vodovod, kanalizace s napojením na ČOV, sbor dobrovolných hasičů, požární nádrž, požární hydrant, plynofikace obce		
Občanská vybavenost	Školství: ZŠ, MŠ – v obci, ZUŠ provozovaná svazkem obcí, <i>Kultura</i> : kulturní dům, sál - v obci, 260 osob, veřejná knihovna – v obci, diskotéka, <i>Sport</i> : hřiště –na kopanou, u ZŠ, <i>Církevní objekty</i> : kostel, <i>Zdravotnictví</i> : ordinace v obci, nemocnice Znojmo, <i>Sociální péče</i> : domov důchodců (120 osob)		
Druhy pozemků	<i>Orná půda</i> : 2117 ha, <i>Chmelnice</i> : 0 ha, <i>Vinice</i> : 149 ha, <i>Zahrady</i> :37.1 ha, <i>Ovocné sady</i> : 1.8 ha, <i>Trvalé travní porosty</i> : 18.9 ha, <i>Zemědělská půda</i> : 2323.9 ha, <i>Lesní půda</i> : 361.6 ha, <i>Vodní plochy</i> : 35.5 ha, <i>Zastavěné plochy</i> : 31.9 ha, <i>Ostatní plochy</i> : 235.9 ha		
Podnikatelské subjekty v obci (19)	zemědělská činnost: 14, průmysl 0, stavebnictví 3, služby 2		

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů Českého statistického úřadu a z internetových stránek DSO NIVA.

2.2.3 Obec Břežany

Historicky nejvýznamnější a počtem obyvatelstva druhou největší obcí svazku NIVA jsou Břežany. První zmínka o této vinařské obci je z roku 1222, povýšena na městečko byla roku 1338. Obec dříve známá pod názvy Vršava či Fryšava užívá od roku 1949 současný název Břežany. V 1338 zde byl vysvěcen kostel sv. Bartoloměje. Na návrší je barokní zámek ze 17. stol., který byl později doplněn anglickým parkem. V parku se nachází sloup Nejsvětější Trojice z roku 1714. Zámek je v současnosti využíván jako Ústav sociální péče pro mládež.

Obrázek 3: Barokní zámek v Břežanech

Zdroj: webové stránky obce Břežany

Další památkou je kostel zvěstování Panny Marie, v interiéru této stavby jsou plastiky z druhé poloviny 18. století, připisované O. Schweglovi.

Nově upravený areál břežanského parku se staletými platany a duby, fotbalové hřiště, moderní velká tělocvična a přilehlý rybník jsou chloubou městečka. Prioritou se v posledních letech stalo též dobudování infrastruktury, připravuje se výstavba rodinných domků a plocha pro průmyslovou zónu. [6]

Tabulka 4: Základní charakteristiky obce Břežany

Nadmořská výška	195 m n.m.	Počet obyvatel	921
Průměrný věk	36,2	Podíl žen	53,2 %
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Celkem obyvatel		921
	z toho pracujících	muži	170 39,7 %
		ženy	124 25,2 %
		celkem	294 31,9 %
	z počtu pracujících s pracovištěm v jiné obci ČR		207 70,4 %
Technická vybavenost	Pošta, veřejný vodovod, kanalizace s napojením na ČOV, sbor dobrovolných hasičů, požární nádrž, požární hydrant, plynofikace obce		
Občanská vybavenost	Školství: MŠ, ZŠ (oba stupně) - v obci, <i>Kultura</i> : veřejná knihovna – v obci, <i>Sport</i> : hřiště –na kopanou, tělocvična, <i>Církevní objekty</i> : kostel, <i>Zdravotnictví</i> : ordinace v obci Božice, <i>Sociální péče</i> : ÚSP / 200 osob, <i>Ostatní služby</i> : pošta – v obci, hřbitov – v obci		
Druhy pozemků	<i>Orná půda</i> : 1279,6 ha, <i>Chmelnice</i> : 0 ha, <i>Vinice</i> : 0,03 ha, <i>Zahrady</i> : 10.8 ha, <i>Ovocné sady</i> : 2.8 ha, <i>Trvalé travní porosty</i> : 5.3 ha, <i>Zemědělská půda</i> : 1298.9 ha, <i>Lesní půda</i> : 210.5 ha, <i>Vodní plochy</i> : 12.6 ha, <i>Zastavěné plochy</i> : 21 ha, <i>Ostatní plochy</i> : 99.7 ha		
Podnikatelské subjekty v obci	Autoopravna Kočí, Břežanská dopravní společnost, s.r.o., Statek Břežany spol. s r.o.		

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů Českého statistického úřadu a z internetových stránek DSO NIVA.

2.2.4 Obec Čejkovice

Obec patří k nejmenším obcím Hrušovanska. Vznikla sloučením původních obcí Schakwitz a Hermanov. Nejstarší zmínka pochází z roku 1711. Filiální kostel Panny Marie Sněžné, který pochází z roku 1779, byl v letech 1910-1912 přestavěn do dnešní podoby. Po roce 1945 byla obec nově osídlena, převážně lidmi z oblasti Kopanic na Uherskohradištsku. V nedávné době se stala známou pořádáním akce Čejkovického kulturního léta v areálu u malé vodní nádrže. [6]

Tabulka 5: Základní charakteristiky obce Čejkovice

Nadmořská výška	233 m n.m.	Počet obyvatel	214
Průměrný věk	38,8	Podíl žen	48,8 %
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Celkem obyvatel		214
	z toho pracujících	muži	47
		ženy	29
		celkem	76
	z počtu pracujících s pracovištěm v jiné obci ČR		47
			61,8 %
Technická vybavenost	Veřejný vodovod, požární nádrž, plynofikace obce		
Občanská vybavenost	Školství: ZŠ, MŠ – Božice, <i>Kultura</i> : veřejná knihovna – v obci, <i>Sport</i> : hřiště –na kopanou, <i>Církevní objekty</i> : kostel, <i>Zdravotnictví</i> : ordinace – Božice, nemocnice Znojmo, <i>Sociální péče</i> : není, <i>Ostatní služby</i> :, hřbitov – v obci, hasičský záchranný sbor – Hrušovany12 km		
Druhy pozemků	<i>Orná půda</i> : 802.9 ha, <i>Chmelnice</i> : 0 ha, <i>Vinice</i> : 0 ha, <i>Zahrady</i> : 5.8 ha, <i>Ovocné sady</i> : 0.4 ha, <i>Trvalé trávni porosty</i> : 4.9 ha, <i>Zemědělská půda</i> : 814 ha, <i>Lesní půda</i> : 62.9 ha, <i>Vodní plochy</i> : 2.3 ha, <i>Zastavěné plochy</i> : 7.5 ha, <i>Ostatní plochy</i> : 33.8 ha		
Podnikatelské subjekty v obci (4)	zemědělská činnost 1, průmysl 1, stavebnictví 1, služby 1		

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů Českého statistického úřadu a z internetových stránek DSO NIVA.

2.2.5 Obec Mackovice

První písemná zmínka o obci Mackovice je z roku 1228. Mezi její historické památky náleží kostel, kaplička Nejsvětější Trojice, poklona, Boží muka, starý hřbitov po zaniklé obci Rotohoř. V obci v poslední době přibývá spokojených chalupářů. Rozvíjí se technická infrastruktura. Daří se zde soukromému podnikání (autolakovna, autoklempírna, kadeřnictví...), prosperuje i středisko živočišné výroby. [6]

Tabulka 6: Základní charakteristiky obce Mackovice

Nadmořská výška	228 m n.m.	Počet obyvatel	360
Průměrný věk	35,6	Podíl žen	50,8 %
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Celkem obyvatel		360
	z toho pracujících	muži	75 41,2 %
		ženy	48 27,0 %
		celkem	123 34,2 %
	z počtu pracujících s pracovištěm v jiné obci ČR		75 61,0 %
Technická vybavenost	Veřejný vodovod, kanalizace s napojením na ČOV, sbor dobrovolných hasičů, požární nádrž, požární hydrant, plynofikace obce		
Občanská vybavenost	Školství: MŠ – v obci, ZŠ – Břežany, <i>Kultura</i> : veřejná knihovna – v obci, kulturní sál – 150 osob, <i>Sport</i> : hřiště – na kopanou, <i>Zdravotnictví</i> : nemocnice Znojmo, <i>Sociální péče</i> : není, <i>Ostatní služby</i> : pošta – Břežany, hřbitov – v obci, záchranná služby – Hrušovany 10 km, hasičský záchranný sbor – Hrušovany 10 km		
Druhy pozemků	<i>Orná půda</i> : 1035.5 ha, <i>Chmelnice</i> : 0 ha, <i>Vinice</i> : 0.2 ha, <i>Zahrady</i> : 11.9 ha, <i>Ovocné sady</i> : 5.2 ha, <i>Trvalé travní porosty</i> : 3.4 ha, <i>Zemědělská půda</i> : 1056 ha, <i>Lesní půda</i> : 61.6 ha, <i>Vodní plochy</i> : 7.7 ha, <i>Zastavěné plochy</i> : 10.3 ha, <i>Ostatní plochy</i> : 44.6 ha		
Podnikatelské subjekty v obci	Autodoprava Sobotka, Autokarosárna Mlček, Autolakovna Horký,		

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů Českého statistického úřadu a z internetových stránek DSO NIVA.

2.2.6 Obec Pravice

Pravice leží 3 km od Hrušovan nad Jevišovkou. Nejstarší zprávou je zápis v listině z roku 1131. Roku 1222 zde existoval farní kostel neznámého zasvěcení. V roce 1833 byl postaven empírový kostel - kaple Nejsvětější Trojice. K památkám dále patří socha sv. Donáta. V obci se udržují některé tradice, které do ni přinesli noví osídlenci

převážně z valašského Lidečka. Koncem roku 2000 byl v obci vybudován obecní vodovod napojený na břežanský vrt. [6]

Tabulka 7: Základní charakteristiky obce Pravice

Nadmořská výška	187 m n.m.	Počet obyvatel	319	
Průměrný věk	37,1	Podíl žen	48,9 %	
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Celkem obyvatel		319	
	z toho pracující	muži	75	46,6 %
		ženy	49	31,0 %
		celkem	124	38,9 %
	z počtu pracujících s pracovištěm v jiné obci ČR		101	81,5 %
Technická vybavenost	Veřejný vodovod, sbor dobrovolných hasičů, požární nádrž, plynofikace obce			
Občanská vybavenost	Školství: ZŠ, MŠ – Hrušovany, <i>Kultura</i> : veřejná knihovna – v obci, kulturní sál – 150 osob, <i>Sport</i> : hřiště –na kopanou, volejbalové hřiště, <i>Zdravotnictví</i> : Hrušovany, nemocnice Znojmo, <i>Sociální péče</i> : není, <i>Ostatní služby</i> : pošta – Břežany, hřbitov – v obci, záchranná služby – Hrušovany 3 km, hasičský záchranný sbor–Hrušovany 3km			
Druhy pozemků	<i>Orná půda</i> : 684 ha, <i>Chmelnice</i> : 0 ha, <i>Vinice</i> : 5 ha, <i>Zahrady</i> : 3,5 ha, <i>Ovocné sady</i> : 1,4 ha, <i>Trvalé travní porosty</i> : 4,6 ha, <i>Zemědělská půda</i> : 699 ha, <i>Lesní půda</i> : 223,8 ha, <i>Vodní plochy</i> : 4 ha, <i>Zastavěné plochy</i> : 8,7 ha, <i>Ostatní plochy</i> : 57,6 ha			
Podnikatelské subjekty v obci (16)	zemědělská činnost 2, průmysl 2, stavebnictví 5, služby 7			

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů Českého statistického úřadu a z internetových stránek DSO NIVA.

2.2.7 Obec Velký Karlov

Historicky nejmladší z členských obcí svazku je Velký Karlov. Vybudována byla v letech 1955-1972, "na zelené louce". Noví obyvatelé, kteří sem přišli, pracovali

na blízkém státním statku. Chloubou obce je příjemné prostředí pro bydlení a nová obecní výtopna využívající biomasu.

Na katastrálním území Velký Karlov se nachází chráněné území Lužný les, jedná se o jediný větší komplex lužního lesa na Jaroslavicku. [6]

Tabulka 8: Základní charakteristiky obce Velký Karlov

Nadmořská výška	206 m n.m.	Počet obyvatel	432
Průměrný věk	36,7	Podíl žen	51,9 %
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo	Celkem obyvatel		319
	z toho pracující	muži	93
		ženy	46
		celkem	139
	z počtu pracujících s pracovištěm v jiné obci ČR		86
			61,9 %
Technická vybavenost	Veřejný vodovod, kanalizace s napojením na ČOV, požární hydrant		
Občanská vybavenost	Školství: MŠ – v obci, ZŠ – Dyjákovice, <i>Kultura</i> : veřejná knihovna, internet – v obci, kulturní sál – 250 osob, <i>Sport</i> : hřiště – na kopanou, <i>Zdravotnictví</i> : ordinace Dyjákovice, nemocnice Znojmo, <i>Sociální péče</i> : není, <i>Ostatní služby</i> : pošta – Dyjákovice, hřbitov – Dyjákovice, záchranná služby – Hrušovany 11 km		
Druhy pozemků	<i>Orná půda</i> : 1163,1 ha, <i>Chmelnice</i> : 0 ha, <i>Vinice</i> : 0 ha, <i>Zahrady</i> : 2,2 ha, <i>Ovocné sady</i> : 0 ha, <i>Trvalé travní porosty</i> : 7,5 ha, <i>Zemědělská půda</i> : 1173 ha, <i>Lesní půda</i> : 107,5 ha, <i>Vodní plochy</i> : 1 ha, <i>Zastavěné plochy</i> : 10,4 ha, <i>Ostatní plochy</i> : 57 ha		
Podnikatelské subjekty v obci	Provozovny zemědělských podniků Agra Šanov, s.r.o., Bio-product a.s., Daba s.r.o., Hrušovany nad Jevišovkou.		

Zdroj: Vlastní zpracování z údajů Českého statistického úřadu a z internetových stránek DSO NIVA.

2.3 Shluková analýza

Shluková analýza je vícerozměrnou statistickou metodou, která umožňuje rozřídění množiny objektů, obsahující informace vícerozměrných pozorování, do několika co možná nejvíce stejnorodých tříd. Metody shlukové analýzy umožňují rozčlenit zkoumané objekty do vnitřně homogenních skupin, čili shluků. Principem je, že objekty uvnitř shluků jsou si co nejvíce podobné a naopak objekty různých shluků jsou navzájem co nejvíce odlišné. [14]

Tuto metodu lze použít pro analýzu podobnosti jednotlivých obcí. V tabulce jsou udána data z oblasti zaměstnanosti a demografie. Každá obec je charakterizována následujícími pěti ukazateli:

- počet obyvatel,
- průměrný věk obyvatelstva
- podíl žen z celkového počtu obyvatel
- pracující muži z celkového počtu obyvatel (procentuální podíl)
- pracující ženy z celkového počtu obyvatel (procentuální podíl)

tabulka 9: Shluková metoda – 1. krok (výpočet průměrů a směrodatných odchylek)

	obec	počet obyvatel	průměrný věk	podíl žen	pracující muži %	pracující ženy %
1	Borotice	378	36,5	47,2	46	31,1
2	Božice	1367	37,5	50,6	44,9	31,2
3	Břežany	921	36,2	53,2	39,7	25,2
4	Čejkovice	214	38,8	48,8	43,1	27,6
5	Mackovice	360	35,6	50,8	41,2	27

6	Pravice	319	37,1	48,9	46,6	31
7	Velký Karlov	432	36,7	51,9	42,3	21,7
	<i>průměr</i>	<i>570,143</i>	<i>36,914</i>	<i>50,2</i>	<i>43,4</i>	<i>27,829</i>
	<i>směr. odchylka</i>	<i>417,962</i>	<i>1,032</i>	<i>2,044</i>	<i>2,552</i>	<i>3,59</i>

Zdroj: vlastní výpočet

Vzhledem k tomu, že jsou jednotlivé ukazatele vyjádřeny v neporovnatelných jednotkách, je provedena transformace všech proměnných na normované veličiny. Jejich hodnoty jsou v následující tabulce.

tabulka 10: Shluková metoda – 2. krok (standardizace údajů)

	obec	počet obyvatel	průměrný věk	podíl žen	pracující muži %	pracující ženy %
1	Borotice	-0,460	-0,401	-1,468	1,019	0,911
2	Božice	1,907	0,568	0,196	0,588	0,939
3	Břežany	0,839	-0,692	1,468	-1,450	-0,732
4	Čejkovice	-0,852	1,828	-0,685	-0,118	-0,064
5	Mackovice	-0,503	-1,273	0,294	-0,862	-0,231
6	Pravice	-0,601	0,180	-0,636	1,254	0,883
7	Velký Karlov	-0,331	-0,207	0,832	-0,431	-1,707

Zdroj: vlastní výpočet

V následujícím kroku shlukování se vypočítá vzdálenost s použitím Eukleidovské vzdálenosti.

tabulka 11: Shluková analýza – 3. krok (výpočet Eukleidovské vzdálenosti)

1	obec	1	2	3	4	5	6
1	Borotice	0					
2	Božice	9,492	0				
3	Břežany	19,184	11,289	0			
4	Čejkovice	7,976	11,475	16,064	0		
5	Mackovice	8,706	12,675	4,115	11,276	0	
6	Pravice	1,106	7,576	17,181	5,557	8,705	0
7	Velký Karlov	14,3	14,05	3,997	9,512	3,821	11,927

Zdroj: vlastní výpočet

Shlukování objektů je provedeno metodou průměrné vzdálenosti. Nejmenší vzdálenost byla zjištěna mezi objekty 1 a 6 (mezi obcemi Borotice a Pravice). Tyto dvě obce vytvoří první shluk a v dalším kroku je vypočtena vzdálenost tohoto shluku od dalších objektů.

tabulka 12: shluková analýza – 4. krok

2	obec	1+6	2	3	4	5
1+6	Borotice+ Pravice	0				
2	Božice	8,534	0			
3	Břežany	18,1825	11,289	0		
4	Čejkovice	6,7665	11,475	16,064	0	
5	Mackovice	8,7055	12,675	4,115	11,276	0
7	Velký Karlov	13,1135	14,05	3,997	9,512	3,821

Zdroj: vlastní výpočet

tabulka 13: shluková analýza – 5. krok

3	obec	1+6	2	3	4
1+6	Borotice+ Pravice	0			
2	Božice	8,534	0		
3	Břežany	18,183	11,289	0	
4	Čejkovice	6,7665	11,475	16,064	0
5+7	Mackovice+Velký Karlov	10,909	13,363	4,056	10,394

Zdroj: vlastní výpočet

tabulka 14: Shluková analýza – 6. krok

4	obec	1+6	2	4
1+6	Borotice + Pravice	0		
2	Božice	8,534	0	
4	Čejkovice	6,767	11,475	0
3+5+7	Břežany +Mackovice+Velký Karlov	14,546	12,326	13,229

Zdroj: vlastní výpočet

tabulka 15: Shluková analýza – 7. krok

5	obec	1+6+4	2
1+6+4	Borotice+Pravice +Čejkovice	0	
2	Božice	10,005	0
3+5+7	Břežany +Mackovice+Velký Karlov	13,888	12,326

Zdroj: vlastní výpočet

tabulka 16: Shluková analýza – 8. krok

6	obec	1+6+4+2
1+6+4+2	Borotice+Pravice +Čejkovice+Božice	0
3+5+7	Břežany +Mackovice+Velký Karlov	13,107

Zdroj: vlastní výpočet

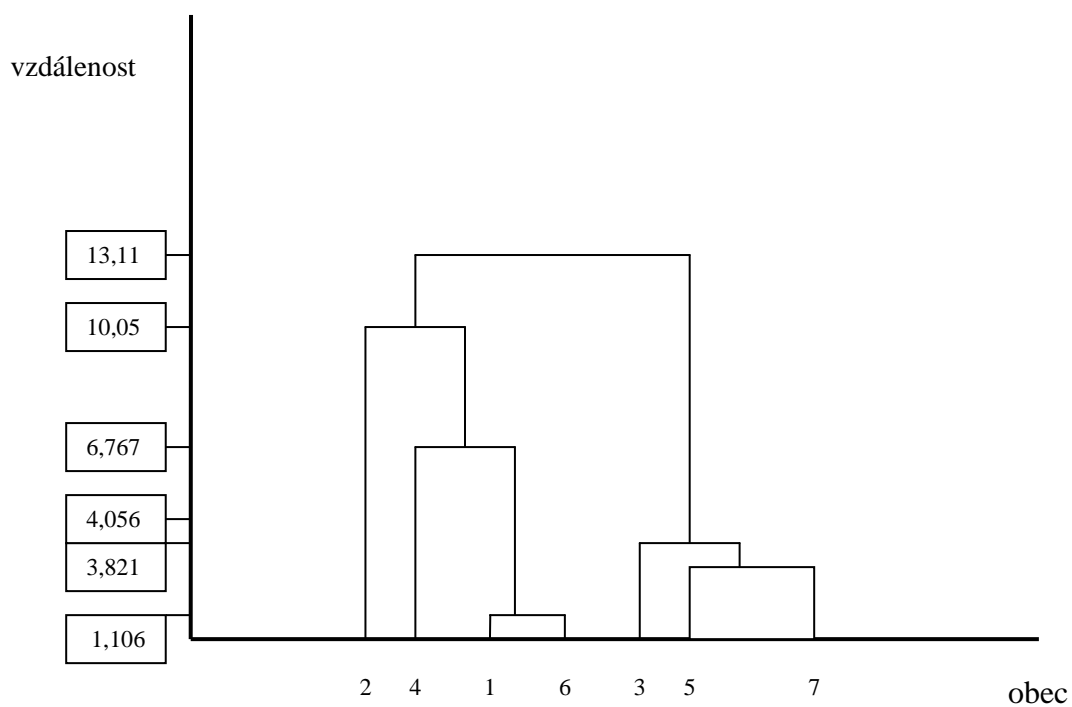
tabulka 17: Shluková analýza – 9. krok (průběh shlukování)

Krok	Spojení 1	Spojení 2	Shluk	Vzdálenost
1	1	6	1,6	1,106
2	5	7	5,7	3,821
3	5,7	3	3,5,7	4,056
4	1,6	4	1,6,4	6,767
5	1,6,4	2	1,6,4,2	10,005
6	1,6,4,2	3,5,7	1,2,3,4,5,6,7	13,107

Zdroj: vlastní výpočet

Grafickým vyjádřením postupu shlukování je následující dendogram.

Obrázek 4: Shluková analýza – 10. krok (dendogram)

Zdroj: vlastní zpracování dle výpočtů

Pomocí této metody bylo zjištěno, že nejvíce podobné v oblasti zaměstnanosti a reprodukce obyvatelstva jsou si obce Borotice a Pravice a lze tedy zohlednit tuto podobnost v budoucích projektech.

3 Analýza dosavadních projektů DSO NIVA

Od počátku svého působení přinesl Dobrovolný svazek obcí NIVA jednotlivým obcím a jejím obyvatelům značné pokroky v oblasti technické infrastruktury, hospodářství, rekreace a cestovního ruchu, které stručně a chronologicky popisují za období osmi let. Pro další záměry a investiční projekty považují za podstatnou SWOT analýzu, která je právě studií současného stavu tohoto mikroregionu, dosaženého projekty, resp. výdaji DSO NIVA.

3.1 Výdaje v rámci DSO NIVA v období 2000-2006

Rok 2000

- realizace ekologického záměru v mokřadu⁶ Niva pod obcí Božice a úprava lesoparku (v hodnotě 1.350.000 Kč, téměř celé finančně pokryto Ministerstvem životního prostředí),
- kanalizace a čistička odpadních vod Velký Karlov – Božice (státní příspěvek 40.000.000 Kč),
- stavba polyfunkčního objektu na hřišti v Božicích (z rozpočtu vyčleněno 2.000.000 Kč),
- vybudování komorového rybníka a úprava pláže u rybníka v Břežanech;
- vybudování nové elektrické sítě, nového veřejného osvětlení a nového obecního rozhlasu v Boroticích;
- provedení plynofikace v obci Čejkovice;
- vybudování obecního vodovodu v Pravicích.

Rok 2001

⁶ Mokřad je rozsáhlé území, tvořen větším jezerem, členitým rákosovým mokřadem, ramenem a soustavou izolovaných tůní. Jsou zde vytyčena tři umělá hnízda pro čápa bílého a provedeny vegetační úpravy spočívající v probírkách vrbových porostů. Usídlil se zde zvláště chráněný obojživelník – Kuňka Ohnivá.

- dokončení hřiště na plážový volejbal v Břežanech;
- zřízení vodovodní přípojky užitkové vody na hřbitov v Čejkovicích;
- pokračování prací na polyfunkčním objektu na hřišti v Božicích (v současné době proinvestováno 4.500.000 Kč);
- generální rekonstrukce areálu hřiště v Mackovicích (Program obnovy venkova - POV).

Rok 2002

- rekonstrukce skládky odpadů v katastru obce Pravice (POV);
- dobudování čističky odpadních vod (28.000.000 Kč);
- zakoupení nového autobusu pro Břežanskou dopravní společnost s.r.o.;
- vybudování centrální kotelny v Pravicích.

Rok 2003

- terénní úpravy v prostorách nových čerpacích stanic obcí Božice (POV);
- vybudování kotelny na štěpky v areálu BDS (využití dřevního odpadu z lesů všech obcí);
- *rekonstrukce vodovodu a komunikace ve Sklepní ulici v obci Božice (konečné investice v hodnotě 600 000 Kč, z 85% dotovala EU z fondu SAPARD⁷).*

Rok 2004

- pořízení studie znovuotevření skládky sdružení obcí (POV 250 000 Kč);
- oprava střechy na kulturním domě v Božicích a ve Velkém Karlově (rozpočet DSO);

⁷ Program Sapard je jedním z nástrojů Evropské unie určený deseti kandidátským zemím (včetně České republiky) pro oblasti zemědělství a rozvoje venkova. Byl ustanoven pro nové zájemce o přidružení k EU jako jeden z významných nástrojů přípravy na přistoupení, přičemž jeho cílem je zaměřit uchazečské státy na priority společné zemědělské politiky a rozvoje venkova a naučit je používat finanční postupy a kontrolní mechanismy, které jsou praktikovány v rámci EU.

- *zakoupení nákladního automobilu pro DSO NIVA (poskytnuta dotace jak z fondu SAPARD, tak od Ministerstva pro místní rozvoj).*

Rok 2005

- DSO NIVA se zapojila společně s rakouským regionem Land um Laa do mezinárodního projektu Klimabündnis, který je zaměřen na ochranu životního prostředí, rozšiřování zeleně v obcích mikroregionu, na rakouské straně se zaměřili na podporu výroby a odbytu bio-produktů;
- úprava parcely u sklepů k Borovicím kudy prochází Znojemská turistická vinařská

Rok 2006

- Výstavba kanalizace Velký Karlov-Božice;
- vybudování kabelizační sítě elektrických rozvodů k 22 rodinným domkům v Božicích ve spolupráci s firmou E.ON (provozovatel elektrické distribuční soustavy v mikroregionu);
- dokončení dvou bytových domů ve Velkém Karlově s dvanácti malometrážními byty.

Rok 2007

- Rozvoj služeb (dotace z rozpočtu JMK na rozvoj služeb DSO Niva, 225.000,- Kč),
- instalace dopravního značení na všech komunikacích (místní rozpočet, 85.000,- Kč),
- zlepšení provozu relaxačního centra RELAX (samostatné vytápění, odvětrání místnosti se soláriem – státní rozpočet).

Rok 2008

- *Přijetí dotace z Operačního programu životní prostředí na Vodní a mokřadní biotop⁸ u Božického potoka (3.179.801,- Kč),*
- nákup stanů pro společné akce svazku (z místního rozpočtu, 58.000,- Kč),
- školení samospráv svazku (PRV, 320.000,- Kč),
- pořízení nového fekálního vozu a nákladního vozidla Renault Midlum s nástavbou na zimní posyp (z hospodářského výsledku BDS, 7. mil. Kč). [15]

Z výčtu dosavadních aktivit Dobrovolného svazku obcí NIVA je zřejmé, že pro čerpání financí na své projekty využíval svazek především zdrojů ze státního rozpočtu (Program obnovy venkova). Výjimkou jsou tři projekty podporované nástroji EU – programem SAPARD v roce 2003, 2004 a Operačním programem životní prostředí v roce 2008.

3.2 SWOT analýza mikroregionu

Cílem SWOT analýzy je výčet poznaných silných a slabých stránek oblasti ekonomiky a oblasti udržitelného rozvoje, soupis příležitostí, které se nabízejí a ohrožení, které mohou uskutečnění záměrů komplikovat.

Metodika SWOT analýzy se používá standardně k prezentaci výsledků analytických prací jako podklad pro další rozhodování, respektive pro stanovení cílů regionálního rozvoje, v našem případě pro stanovení cílů a priorit mikroregionu DSO NIVA a určení operačních programů v novém plánovacím období 2007-2013.

⁸ Vodní a mokřadní biotopy ČR osidlují společenstva volně plovoucích a ve vodě vzplývajících rostlin, které přijímají živiny převážně z vody. Tento nový biokoridor bude příležitostí pro rozvoj vodní flory a fauny, možnost přírodního koupání a jako oddechová zóna s možností příležitostné rekreace a nabídky další atraktivnosti pro venkovskou turistiku.

3.2.1 Oblast – Ekonomika

Tabulka 18: Zemědělství

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ velmi dobré půdní podmínky pro zemědělství, dlouhé vegetační období; ▪ tradice zemědělství, ovocnářství, vinařství a pěstování speciálních plodin (okurky), tvořící charakter oblasti; ▪ kvalifikované zkušené vedení zemědělských subjektů; ▪ zájem o modernizaci; ▪ vybudovaná síť závlah a meliorace⁹. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ převládající špatná ekonomická situace zemědělských podniků neumožňující investice a inovace; ▪ v regionu chybí moderní zpracovatelské kapacity, síť odbytových center zemědělských produktů, moderní skladovací kapacity; ▪ nízká produktivita práce, přetrvávání dřívější praxe extenzivní hospodaření jednotných zemědělských družstev a státních statků; ▪ obtížně přístupné úvěry; ▪ nedostatečný ohled na životní prostředí; ▪ produkce nevyhovuje požadavkům EU v oblasti kontroly kvality a marketingu.
Příležitosti	Rizika (hrozby)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ prosazení integrace ekonomické, energetické environmentální politiky; ▪ využití podpory státu a EU směřující k modernizaci a zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství; ▪ podpora vinařství; ▪ zájem obchodu o kvalitní produkty a produkty ekologického hospodářství. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potíže v oblasti zemědělství v rámci kraje, absence hnacích firem v regionu; ▪ nedostupnost investičních prostředků; ▪ nízká aktivita při využívání nabízených podpor, zavádění inovací, obnově vinohradů, sadů a pěstování tradičních plodin.

⁹ Meliorace znamená opatření, zejména odvodňování a zavodňování, směřující ke zlepšení půdy.

Tabulka 19: Výroba a služby

<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ výhodná poloha u hranic s Rakouskem; ▪ existence regionální železniční trati; ▪ volné stávající výrobní objekty; ▪ možnost nové výstavby s dostupnou infrastrukturou; ▪ probíhají přípravy průmyslových zón (Božice, Břežany); ▪ volná pracovní síla; ▪ drobné podnikání. 	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ malý počet větších podniků; ▪ nedořešené majetkové vztahy k půdě a nemovitostem v pohraničí; ▪ neúplná infrastruktura; ▪ špatný stav komunikací; ▪ ukončení provozu značného počtu podniků a vysoká nezaměstnanost; ▪ nízká kvalifikace a malá mobilita velké části obyvatel; ▪ nedostatek příležitostí ke vzdělání.
<p style="text-align: center;">Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využití podpory státu a EU při zakládání a modernizaci podniků; ▪ využití informačních technologií; ▪ komparativní výhoda nižších nákladů na mzdy; ▪ využití volných kapacit. 	<p style="text-align: center;">Rizika (hrozby)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ potíže v oblasti průmyslové výroby v rámci ČR a kraje, absence hnacích firem v širším území; ▪ nevyjasněná politika státu při řešení majetkových poměrů v pohraničí; ▪ neúspěšnost aktivit směřujících k získání investorů; ▪ nedostatečná motivace ke zvyšování kvalifikace a vzdělání.

Zdroj: Strategie rozvoje mikroregionu Niva

3.2.2 Oblast – Udržitelný rozvoj

Tabulka 20: Obyvatelstvo, sídla, sociální vybavení

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ velmi dobré přírodní podmínky pro bydlení; ▪ poměrně dobrá veřejná vybavenost obcí; ▪ příznivé věkové složení obyvatelstva; ▪ zkušenosti samosprávy obcí z programu obnovy venkova; ▪ zlepšující se a aktivní místní samosprávy; ▪ relativně kvalitní sociální prostředí; ▪ dobrá úroveň mezilidských vztahů; ▪ volné objekty pro bydlení. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatek investičních prostředků obcí; ▪ vysoká míra nezaměstnanosti¹⁰ na území mikroregionu Hrušovansko; ▪ špatný technický stav venkovské zástavby a památek, omezování provozu objektů veřejné vybavenosti ▪ neupravená veřejná prostranství; ▪ špatný stav komunikační sítě; ▪ zhoršená dostupnost zdravot. péče; ▪ nízký počet obyvatel s vyšším vzděláním; ▪ pomalé pronikání nových technologií do škol a samosprávy.
Příležitosti	Rizika (hrozby)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ aktivizace obyvatel, spolků, neziskových organizací; ▪ využití podpory státu a EU při modernizaci a obnově venkova; ▪ zájem obyvatel o pobyt na venkově; ▪ zájem obchodu o kvalitní zemědělské produkty; ▪ možnost využití volných hospodářských budov; ▪ zavádění informačních technologií a informačního systému. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostupnost investičních prostředků; ▪ nízká aktivita při získávání financování ze strany EU; ▪ malý zájem obyvatel o záležitosti obce; ▪ nedostatečný počet připravených rozvojových projektů.

¹⁰ K 31.12.2006 byla naměřena úřadem práce v tomto mikroregionu míra nezaměstnanosti 18,8 %.

Tabulka 21: Technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ existence silničního hraničního přechodu Hevlín – Laa; ▪ existence regionální železniční trati se spojením na Břeclav, Brno a Znojmo; ▪ velký pokrok ve vybavování obcí technickou infrastrukturou (veřejné vodovody, plynofikace, telefonizace); ▪ dostatečné pokrytí rozvodnými sítěmi elektrické energie; ▪ výborné podmínky pro využití sluneční energie na celém území mikroregionu; ▪ existence vlastní dopravní společnosti sdružení obcí mikroregionu NIVA. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ neuspokojivý stav silniční sítě; ▪ propojení železnice do Laa nebylo obnoveno po jeho zničení na konci druhé světové války; ▪ nízké využití regionálních železničních tratí; ▪ nevyužívání netradičních zdrojů energie; ▪ chybí informační databáze o území mikroregionu (geografický informační systém).
Příležitosti	Rizika (hrozby)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využití podpory státu a EU při využití netradičních zdrojů energie; ▪ využití operačních programů; ▪ aktualizace územních plánů ve spojení s informačním systémem o území. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ potíže v oblasti provozování regionálních a přeshraničních tratí; ▪ nedostupnost investičních prostředků; ▪ nedostatečná motivace ke třídění odpadů a využívání netradičních zdrojů energie.

Zdroj: Strategie rozvoje mikroregionu Niva

Tabulka 22: Životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nadprůměrná kvalita životního prostředí v rámci ČR zejména z hlediska čistoty ovzduší; ▪ rozmanitost přírodního prostředí, krajiny a sídel mikroregionu; ▪ dobrý rekreační potenciál v letní sezóně; ▪ zdroje nerostných surovin (štěrkopísky); ▪ kvalitní vodní zdroje; ▪ vysoká úroveň přirozené úrodnosti zemědělských půd. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ srážkový deficit na celém území mikroregionu; ▪ nízké využití regionálních železničních tratí; ▪ nedostatečné využití alternativních zdrojů energie.
Příležitosti	Rizika (hrozby)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využití podpory státu a EU při využití alternativních zdrojů energie; ▪ realizace úspor energie a využití netradičních zdrojů energie; ▪ zvýšené využití biomasy. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostupnost investičních prostředků; ▪ přetrvávající nízká podpora a znevýhodňování alternativních a obnovitelných zdrojů energie; ▪ nedostatečná motivace ke třídění odpadů a využívání netradičních zdrojů energie.

Zdroj: Strategie rozvoje mikroregionu Niva

Tabulka 23: Cestovní ruch

<p style="text-align: center;">Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dobré možnosti venkovské turistiky, agroturistiky ve vazbě na vinařství chov koní apod.; ▪ existující vysoká poptávka po aktivitách ve venkovské krajině (cykloturistika); ▪ návaznost na atraktivní turistické destinace (Znojemsko, Lednicko-Valtický areál, Dolní Rakousko); ▪ existence silničního hraničního přechodu Hevlín – Laa. 	<p style="text-align: center;">Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatečná síť turistických cest, turistických programů; ▪ neuspokojivý stav silniční sítě; ▪ chybí propojení železnice do Laa; ▪ nízké využití regionálních železničních tratí; ▪ neexistující organizační struktura cestovního ruchu v regionu.
<p style="text-align: center;">Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ využití podpory státu a EU při dotování rekreační turistiky a agroturistiky; ▪ realizace programu venkovské turistiky a cílená propagace. 	<p style="text-align: center;">Rizika (hrozby)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostupnost investičních prostředků na opravu památek a objektů lidové architektury; ▪ neúspěšnost aktivit směřujících k získání investorů.

Zdroj: Strategie rozvoje mikroregionu Niva

4 Možnosti financování budoucích projektů ze strukturálních fondů EU

Fondy EU jsou nástrojem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, která má za cíl snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů a členských států EU a míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů. Evropský parlament schválil pravidla, kterými se v sedmi letech řídí čerpání peněz ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Tyto fondy jsou určeny chudším zemím a krajům, včetně České republiky. Proti plánovacímu období 2004-2006 se prostředky pro nováčky v letech 2007-2013 zhruba ztrojnásobily. Z fondů EU mohou chudší státy EU čerpat prostředky ve výši téměř 308 miliard EUR (8,8 biliónu korun) pro léta 2007 až 2013, což pro zemědělství představuje největší díl unijního rozpočtu, téměř 36 procent. Je tedy na každé členské zemi, resp. na každé vládní úrovni počínaje ústřední vládou a jednotlivou obcí konče, jak efektivně budou tyto prostředky čerpat.

Jak je patrné z minulé kapitoly, DSO NIVA má poměrně malé zkušenosti s čerpáním finančních prostředků ze strukturálních fondů EU, proto v dalších podkapitolách budu nejdříve popisovat obecně politiku hospodářské a sociální soudržnosti (HSS)¹¹, včetně strategických dokumentů, cílů regionální politiky a samozřejmě operačních programů. [12]

4.1 Plánovací období 2007-2013

V období 2007-2013 se České republice nabízí až 26,69 mld. EUR, přibližně tedy 752,70 mld. Kč¹², které může čerpat z fondů EU. Pro úspěšné čerpání musí náš stát přispět navíc přibližně 132,83 mld. Kč z národních zdrojů na spolufinancování

¹¹ „Základním cílem politiky HSS je posílení hospodářské a sociální soudržnosti EU, především podporou aktivit v oblasti regionální, strukturální, sociální a zemědělské politiky a politiky na podporu zaměstnanosti.“

[Fondy Evropské unie a politika hospodářské a sociální soudržnosti [online]. [cit. 2009-03-29]. Dostupné z <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zdroje-financovani-z-eu/fondy-evropske-unie-a-politika/1000522/15931/>>]

HSS je odrazem principu solidarity uvnitř EU, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších států a regionů, aby se zvýšila kvalita života obyvatel celé EU.

¹² Česká republika mohla v letech 2004-2006 čerpat až 46,6 mld. Kč ze SF EU.

projektů, jelikož Evropská unie financuje maximálně 85 % způsobilých výdajů. Česká republika dále musí mít připravenou soustavu programových dokumentů a nezbytné institucionální zajištění. Především však musí existovat dostatečné množství kvalitních projektů, bez nichž by ani při splnění všech výše zmíněných předpokladů Česká republika nemusela z nabízené částky vyčerpat ani euro.

Realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti se řídí principem programování, kdy projekty nejsou k financování vybírány nahodile, ale podle toho, zda pomáhají odstraňovat problémy identifikované ve strategických dokumentech. [12]

4.1.1 Klíčové programové dokumenty politiky hospodářské a sociální soudržnosti

Strategické obecné zásady společenství

Nejvyšším strategickým dokumentem pro realizaci politiky HSS jsou na evropské úrovni Strategické obecné zásady Společenství, kde jsou definovány hlavní priority politiky hospodářské a sociální soudržnosti v období 2007-2013.

Strategické pokyny společenství obsahují principy a priority politiky soudržnosti a ukazují cesty, jakými mohou evropské regiony využít plně výhodu 308 miliard EUR, které byly vyčleněny pro národní a regionální programy pomoci na období sedmi let. Národní vládní orgány používají pokyny jako podklad pro sestavování svých národních strategických priorit a plánování pro roky 2007–2013, pro tak zvanou Národní strategickou referenční strukturu. Podle pokynů a v souladu s obnoveným lisabonským procesem programy spolufinancované z politiky soudržnosti budou směřovat zdroje do následujících tří prioritních oblastí:

- zvýšení přitažlivosti členských států, regionů a měst pomocí zlepšení přístupnosti, zajištění odpovídající kvality a úrovně služeb a ochrany potenciálu jejich životního prostředí;
- povzbuzování inovací, soukromého podnikání a růstu ekonomických znalostí pomocí výzkumu a inovací kapacit, včetně nových informačních a komunikačních technologií;

- vytvoření většího počtu pracovních míst a vytvoření lepších pracovních míst pomocí přitáhnutí většího počtu lidí do zaměstnání v rámci podnikatelských aktivit, zlepšení adaptability dělníků a společností a zvýšení investic do lidských zdrojů. [7]

Národní rozvojový plán

Každý členský stát definuje svůj Národní rozvojový plán popisující hlavní rozvojové problémy země. Jelikož nemusí vždy platit, že priority rozvoje státu odpovídají i prioritám politiky HSS dohodnutým všemi členskými státy EU na nadnárodní úrovni, musí se najít společný průnik mezi Národním rozvojovým plánem a Strategickými obecnými zásadami Společenství.

Národní rozvojový plán představuje nejvýznamnější východisko pro zpracování Národního strategického referenčního rámce ČR pro období 2007 až 2013. V této souvislosti Národní rozvojový plán slouží také jako podkladový materiál pro vyjednávání ohledně Národního strategického referenčního rámce s Evropskou komisí.

Národní strategický referenční rámec

Zpracování Národního strategického referenčního rámce ČR 2007-2013 vychází z povinností členského státu definovaných v Nařízení Rady (ES).¹³ Východiskem pro zpracování návrhu Národního strategického referenčního rámce je již zmíněný Národní rozvojový plán ČR. Analytická část Národního strategického referenčního rámce se zaměřuje na identifikaci klíčových silných stránek České republiky pro posilování její konkurenceschopnosti, stejně tak jako problematických míst a slabých stránek, které mohou stát v cestě udržitelnému růstu ekonomiky i společnosti. Udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007-2013 jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány. [7] [12]

¹³ Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999.

4.1.2 Cíle a operační programy regionální politiky

V období 2007-2013 je v České republice využíváno 26 operačních programů. Z tohoto počtu však tvoří poměrně velkou část programy regionální (celkem sedm) a pět programů přeshraniční spolupráce. Tyto operační programy jsou rozděleny mezi tři cíle politiky HSS:

Cíl „konvergence“

Podpora hospodářského a sociálního rozvoje méně vyspělých regionů a členských států. V České republice pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou hlavního města Prahy. Zahrnuje zlepšení podmínek pro růst zaměstnanosti díky investicím do materiálních a lidských zdrojů, inovace a společnost založená na znalostech, schopnost přizpůsobit se ekonomickým a společenským změnám, ochrana životního prostředí, efektivita administrativy. Cíl Konvergence bude hrát nezastupitelnou roli především v nových členských státech, které čelí v rámci Unie bezprecedentním rozdílům ve vývoji. Je realizovaný prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. Na cíl Konvergence připadá v České republice 25,89 mld. EUR (zhruba 730,00 mld. Kč).

Osm tematických operačních programů (21,23 mld. EUR, cca 598,62 mld. Kč):

- OP Doprava;
- OP Životní prostředí;
- OP Podnikání a inovace;
- OP Výzkum a vývoj pro inovace;
- OP Lidské zdroje a zaměstnanost;
- OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost;
- Integrovaný operační program;
- OP Technická pomoc.

Sedm regionálních operačních programů na úrovni regionů soudržnosti NUTS II¹⁴ (4,66 mld. EUR, cca 131,38 mld. Kč):

- ROP NUTS II Severozápad;
- ROP NUTS II Moravskoslezsko;

¹⁴ NUTS (nomenklatura územních statistických jednotek), jedná se o jednotné regionální členění území podle počtu obyvatel sledované pro statistické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v regionech, byla zavedena v roce 1988. Na jejím základě jsou definovány tři hlavní úrovně regionálního členění území. Česká republika se z tohoto hlediska dělí takto: NUTS I – stát, NUTS II – regiony soudržnosti (Severozápad, Severovýchod, Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko), NUTS III – kraje (14), NUTS IV – okresy (76+15 pražských obvodů), NUTS V – obce (6249). [12]

- ROP NUTS II Jihovýchod;
- ROP NUTS II Severovýchod;
- ROP NUTS II Střední Morava;
- ROP NUTS II Jihozápad;
- ROP NUTS II Střední Čechy.

Cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“

Podpora regionů, které nespádají pod Konvergence. V České republice pod něj spadá hlavní město Praha se dvěma operačními programy. Na cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost připadá v České republice 0,42 mld. EUR (cca 11,73 mld. Kč).

- OP Praha Konkurenceschopnost;
- OP Praha Adaptabilita

Cíl „Evropská územní spolupráce“

Podpora přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V České republice pod něj spádají všechny regiony a podporu lze čerpat z devíti operačních programů. Na cíl Evropská územní spolupráce připadá v České republice 0,39 mld.EUR. Jedná se o tyto operační programy:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Bavorsko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Sasko;
- OP Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko;
- OP Meziregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko);
- OP Nadnárodní spolupráce (ČR, Rakousko, Polsko, část Německa, Maďarsko, Slovinsko, Slovensko, část Itálie a z nečlenských zemí část Ukrajiny);
- Síťový operační program ESPON 2013 (všechny členské státy, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island, kandidátské státy EU);
- Síťový operační program INTERACT II (všechny členské státy). [12]

4.1.3 Související doplnění a zřehlednění informací

Na závěr této podkapitoly uvádím pro větší přehled a lepší orientaci tabulku, v níž jsou srovnány cíle a nástroje současného plánovacího období s minulým, 2000-2006. Oproti minulému plánovacímu období se současná politika EU soustřeďuje na tři základní cíle (propojení cílů s operačními programy bylo naznačeno v předchozí podkapitole 4.1.2 Cíle a operační programy).

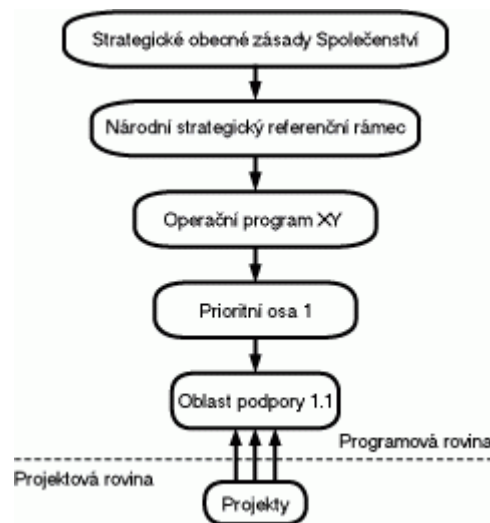
Tabulka 24: Porovnání cílů a nástrojů současného s minulým plánovacím obdobím

2000-2006		2007-2013	
Cíle	Finanční nástroje	Cíle	Finanční nástroje
Fond soudržnosti	Fond soudržnosti	Konvergence	EFRR, ESF, Fond soudržnosti
Cíl 1	EFRR, ESF, EZOZF-záruční a orientační, FNOR	Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	EFRR, ESF
Cíl 2	EFRR, ESF	Evropská územní spolupráce	EFRR
Cíl 3	ESF		
Interregn	EFRR		
URBAN	EFRR		
EQUAL	ESF		
Leader+	EZOZF-orientační		
Rozvoj venkova a restrukturalizace odvětví rybolobu mimo cíl 1	EZOZF-záruční, FNOR		
9 cílů	6 nástrojů	3 cíle	3 nástroje

Zdroj: webové stránky Ministerstva pro místní rozvoj

Jak je patrné z Tabulky 24, pro plnění cíle „Konvergence“ jsou poskytovány finanční prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF), Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR) a Fondu soudržnosti, cíl „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je financován rovněž z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu a cíl „Evropská územní spolupráce“ je finančně zajišťován prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj. [12]

Obrázek 5: Propojení strategických dokumentů s projekty

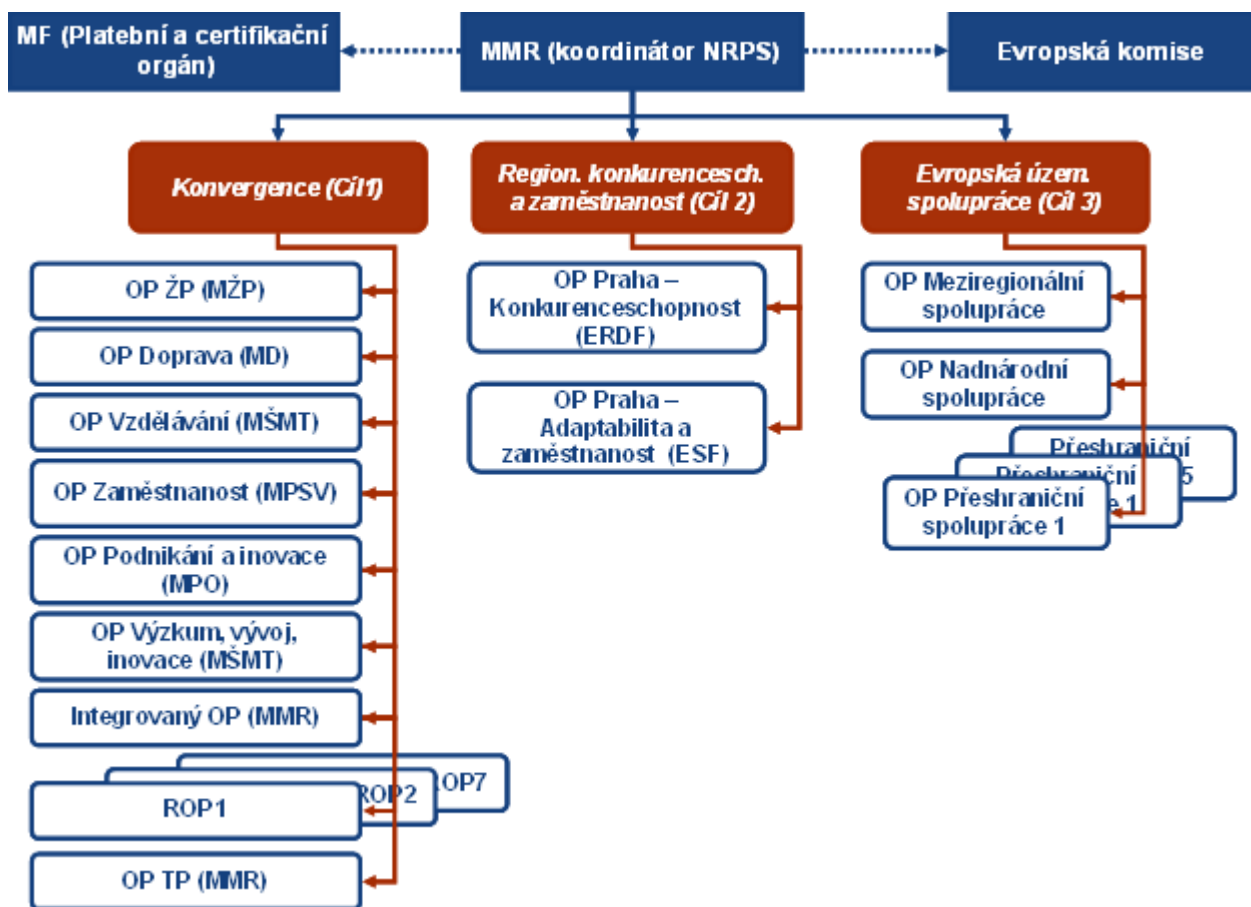

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz/operacni-programy-2007-2013

Obrázek 5 přehledně dokumentuje návaznost a propojenost strategických dokumentů přes operační programy, jejich osy a oblast podpory na projekty.

V následujícím Obrázku 6 je zřetelné institucionální zabezpečení fondů EU v České republice. Ministerstvo pro místní rozvoj je centrálním koordinátorem pro využívání fondů EU v České republice. Toto ministerstvo současně zodpovídá za tvorbu Národního rozvojového plánu a dalších programových dokumentů na léta 2007-2013. Ministerstvo financí zde plní funkci platebního a certifikačního orgánu. V tomto obrázku si lze také povšimnout jednotlivých cílů a na ně navazujících operačních programů. U operačních programů pod cílem 1 jsou v závorce vepsána ministerstva, jež v České republice daný operační program a s ním související problematiku zajišťují. [12]

Obrázek 6: Institucionální zabezpečení fondů EU v České republice

Zdroj: www.strukturalni-fondy.cz

4.2 Navrhovaná strategie využití podpory ze strukturálních fondů Evropské unie

Ačkoli je DSO Niva ve svém projektování značně kreativní je nutno konstatovat, že do současné doby v rámci EU čerpala finanční prostředky pouze na tři projekty, a to z předvstupního fondu SAPARD a Operačního programu životní prostředí. Větší část dotačních možností byla využívána převážně z rozpočtové kapitoly Ministerstva pro místní rozvoj v rámci Programu obnovy venkova. Předně považuji za výhodu a potenciál svazku v jeho příhraniční oblasti, tedy v možné spolupráci s dolním Rakouskem (oblastí Weinviertel). Proto se v následujících podkapitolách pokusím navrhnout projekty v souladu s Operačním programem Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko 2007-2013, kde by představitelé DSO NIVA mohli s ohledem na specifika mikroregionu, výhody a problémy či nedostatky, hledat možnosti spolufinancování budoucích projektů a prostřednictvím nich pak zvelebovat a ulehčovat svým občanům život v tomto mikroregionu s ohledem na udržitelný rozvoj.

4.2.1 Projekt – Agroturistika (farmy)

Cíl a stručný popis návrhu projektu

Cílem projektu by bylo především vypracování studií, plánování a realizace společného marketingu a produktů, rozvoj kvalitní a přírodě neškodící turistiky, tzn. pobyty na rodinných farmách, kde turisté poznávají venkovský život v blízkém kontaktu s přírodou. Podpora a propagace tradičních a nových produktů cestovního ruchu (např. regionální kuchyně, regionálních řemesel). Turisté by se mohli volně pohybovat po farmě, nezřídká i farmářům s jejich prací pomáhat. Pobyt by byl spojen i s dalšími aktivitami, například jezdeckým, cykloturistikou nebo rybařením.

Důvody pro realizaci projektu

- Celková absence těchto farem (mezera v trhu),
- finanční nenáročnost pro turisty s porovnáním s exotickými místy,
- relaxační účinky (obzvláště u turistů žijících ve velkých městech)

- oblíbenost u zahraničních turistů (zejména u Holanďanů, Němců a Poláků),
- farmářům chybějí peníze do začátku,
- doplňkový příjem pro majitele farem
- možnost budoucího zavedení nových turistických produktů vytvářejících trvalá pracovní místa.

Určení operačního programu, Prioritní osy a Oblasti podpory v souladu s projektem

Operačním programem, kde by zastupitelé DSO NIVA a zastupitelé v oblasti Dolního Rakouska (Weinviertel) měli hledat možnost spolufinancování se jeví: Fond malých projektů, který je součástí OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko 2007-2013, naplňuje cíl – Evropská územní spolupráce a spadá do Prioritní osy 1 (Socioekonomický rozvoj, cestovní ruch a transfer know how) a dále do Oblasti podpory 2 (cestovní ruch, kultura a ekonomika volného času).

4.2.2 Projekt – Elektronická spolupráce základních škol

Cíl a stručný popis návrhu projektu

Cílem by bylo podporovat spolupráci základních škol postavenou na používání informačních a komunikačních technologií. Školám by tento způsob komunikace umožňoval jednoduchým způsobem navázat krátkodobou či dlouhodobou spolupráci ve všech předmětech. Spolupráce by mohla probíhat na několika úrovních: mezi učiteli, skupinami učitelů, řediteli, žáky či celými třídami, tak aby se tato spolupráce stala přirozenou, nedílnou součástí školního života na obou stranách, tedy jak v DSO Niva, tak v některé oblasti Weinvertelu.

Důvody pro realizaci projektu

- Příležitost pro všechny mladé Evropany, kteří by se mohli během studia účastnit vzdělávacího projektu s partnery z Rakouska (velmi významná příležitost pro posilování evropského rozměru ve vzdělávání, pro povědomí mladých lidí o různorodosti multilingvální a multikulturní společnosti a jejich dovednosti vzdělávat, žít a pracovat kdekoliv v Evropě),
- motivace žáků tím, že budou dělat něco netradičního, nového a zajímavého,
- poznání vzdělávacích systémů v jiné zemi,
- seznámení, výměna nápadů a obohacení svých vzájemných zkušeností,
- představení nového způsobu výuky na naší škole rodičům, místní komunitě, institucím školské správy a mnohým jiným – zvýšit zájem o místní školství
- rozvinutí spolupráce v rámci své školy, zavést mezipředmětové vyučování a tak si rozšířit vlastní znalosti určitého předmětu nebo oboru,
- zlepšení znalostí cizího jazyka,
- zdokonalit své vlastní metody učení díky poznatkům a zkušenostem z partnerských škol.

Určení operačního programu, Prioritní osy a Oblasti podpory v souladu s projektem

Operačním programem, kde by zastupitelé DSO NIVA a zastupitelé v oblasti Dolního Rakouska (Weinviertel) měli hledat možnost spolufinancování se jeví: Fond malých projektů, který je součástí OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko 2007-2013, naplňuje cíl – Evropská územní spolupráce a spadá do Prioritní osy 1 (Socioekonomický rozvoj, cestovní ruch a transfer know haw) a dále do Oblasti podpory 3 (rozvoj lidských zdrojů, trh práce, vzdělávání a kvalifikace).

4.2.3 Projekt – Značení a vybavení turistických stezek

Cíl a stručný popis návrhu projektu

Projekt spočívá ve značení turistickými značkami a vybavení stávajících a částečně nově vzniklých pěších a cyklistických stezek, včetně vybavení drobným mobiliářem (mapy, informační tabule, odpočinková místa, přístřešky, atd.). Tyto stezky by vedly skrze mikroregion Hrušovansko přes bývalý hraniční přechod Hnánice do Rakouska a zpět. Realizace projektu by probíhala za pomoci Klubu českých turistů na straně ČR a Klubu rakouských turistů na straně Rakouska. Cílem by bylo zpříjemnit obyvatelům obou příhraničních oblastí sportovní a rekreační zážitky, jakož i nově přilákat turisty do tohoto krásného kraje.

Důvody pro realizaci projektu

- existující vysoká poptávka po aktivitách ve venkovské krajině (cykloturistika);
- přítomnost nově vzniklého Vodního a mokřadního biotopu
- volný přechod obyvatel do sousedního Rakouska (Schengenský prostor)
- dosavadní nedostatečná síť turistických cest, turistických programů

Určení operačního programu, Prioritní osy a Oblasti podpory v souladu s projektem

Operačním programem, kde by zastupitelé DSO NIVA a zastupitelé v oblasti Dolního Rakouska (Weinviertel) měli hledat možnost spolufinancování se jeví: Fond malých projektů, který je součástí OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko 2007-2013, naplňuje cíl – Evropská územní spolupráce a spadá do Prioritní osy 1 (Socioekonomický rozvoj, cestovní ruch a transfer know haw) a dále do Oblasti podpory 2 (cestovní ruch, kultura a ekonomika volného času).

4.3 Fond malých projektů v Jihomoravském kraji

Jak vyplývá z navržených projektů, jeví se jako reálné a optimální využití Fondu malých projektů, o kterém jsou v další podkapitole poskytnuty základní informace a popsána metodika pro potenciálního žadatele a příjemce finančních prostředků z EFRR.

4.3.1 Základní informace o Fondu malých projektů

Fond malých projektů (FMP) je součástí Cíle - Evropská územní spolupráce (OP Přeshraniční spolupráce Rakousko - Česká republika) a přímo navazuje na program přeshraniční spolupráce minulého programovacího období - Dispoziční fond. [16]

U FMP není nutné dodržení pravidel Leader - Partner - Principu jako je tomu u velkých projektů OP Přeshraniční spolupráce. Musí být však splněny minimálně dvě podmínky z následujících čtyř:

- Společné plánování
- Společná realizace
- Společní zaměstnanci
- Společné financování

FMP nebude podporovat jen neinvestiční projekty typu "people to people", jak tomu bylo v předchozím programovacím období. Z dotace Fondu malých projektů mohou být podpořeny také menší investiční projekty, které budou mít přeshraniční dopad na podporované území. [17]

Obrázek 7: Podporované území Programu Evropská územní spolupráce Rakousko - Česká republika

Zdroj: webové stránky Regionální rozvojové agentury – JÍŽNÍ MORAVA

Vhodní žadatelé

V rámci tohoto programu není poskytována podpora soukromým podnikatelským subjektům ani fyzickým osobám. Vhodnými žadateli do FMP jsou tedy organizace s právní subjektivitou a to veřejnoprávní instituce nebo organizace ovládané veřejnoprávní institucí nebo subjekty založené nikoli k dosažení zisku (neziskové).

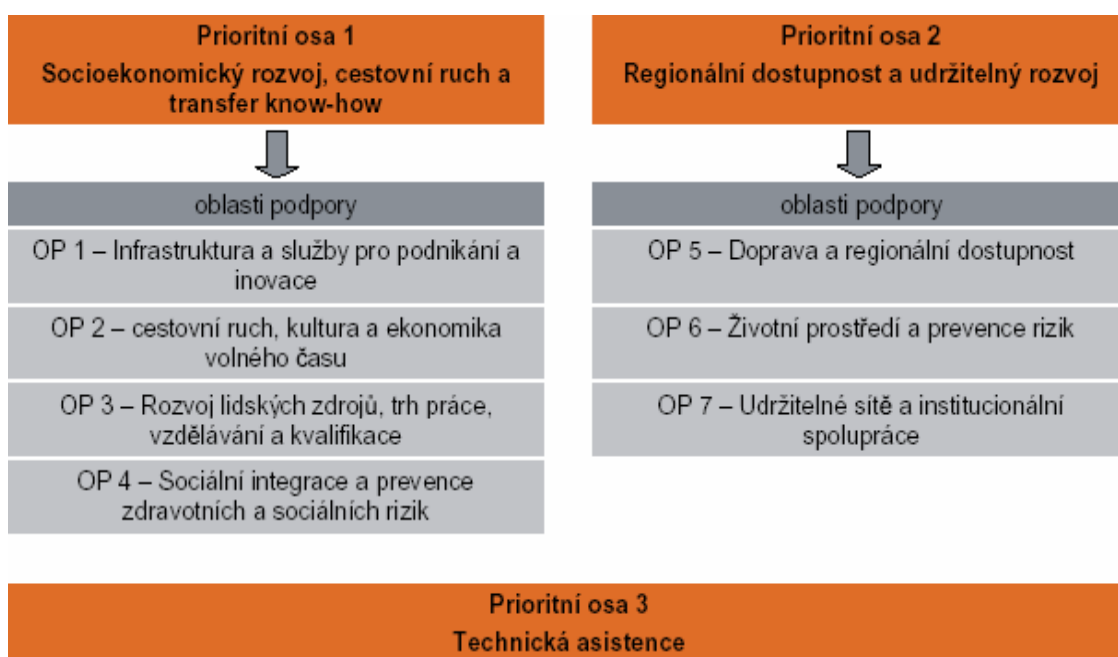
Do Fondu malých projektů mohou předkládat své žádosti zájemci, kteří splní následující podmínky:

- Doba realizace nepřekročí 18 měsíců + 2 měsíce na závěrečné vyúčtování projektu
- Dotace projektu se bude pohybovat od 2000 Eur do 20 000 Eur
- Celkové náklady projektu nepřekročí 40 000 Eur
- Projekt musí mít prokazatelný přeshraniční dopad
- Žadatel musí mít partnera projektu na území Rakouska v rámci podporované oblasti OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko [18]

Struktura programu

Program "Evropská územní spolupráce Rakousko - Česká republika 2007 - 2013" se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání a sociální integrace, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií nebo podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice. [19]

Obrázek 8: Struktura Programu "Evropská územní spolupráce Rakousko - Česká republika 2007-2013"

Zdroj: webové stránky Regionální rozvojové agentury – JÍŽNÍ MORAVA

Prostředky alokované na FMP 2007 – 2013

Na FMP je pro plánovací období 2007 – 2013 z ERDF alokováno pro českou část hranice celkem 6 912 000 EUR (část z příspěvku Společenství na české straně je vyhrazena na administraci FMP) a pro rakouskou část 1 600 000 EUR.

tabulka 25: Srovnání výše podpory a velikosti projektu na české a rakouské straně v regionu jižní Morava – Dolní Rakousko

Region	Jihomoravský kraj 	Weinviertel
Výdaje projektu celkem	max. 40 000 EUR	max. 25 000 EUR
Podpora z EFRR	2000 – 20 000 EUR	4 250 – 20 000 EUR

Zdroj: webové stránky Regionální rozvojové agentury – JÍŽNÍ MORAVA

Způsob financování projektu

FMP neumožňuje zálohové platby ani průběžné proplácení výdajů při realizaci. Finanční prostředky z FMP jsou žadateli resp. konečnému uživateli proplaceny zpětně po předložení příslušných dokumentů. Žadatel musí při podání projektové žádosti garantovat zajištění plného financování předloženého projektu z vlastních zdrojů po celou dobu jeho trvání (viz. příloha 1 – Čestné prohlášení). Maximální výše podpory z ERDF pro jeden projekt dosahuje 85% celkových způsobilých výdajů. Zbývajících 15% musí být financováno z vlastních zdrojů žadatele. [19]

4.3.2 Metodika pro žadatele a příjemce (projektový cyklus ve FMP)

Cyklus projektu podávaného do FMP má několik částí, které na sebe kontinuálně navazují.

1. Konzultace před podáním žádosti
2. Předložení projektové žádosti
3. Registrace projektové žádosti

4. Rozhodování o přijetí projektu k financování
5. Realizace
6. Ukončení projektu a jeho vyúčtování a proplacení
7. Kontrola udržitelnosti realizovaných projektů

1. Konzultace před podáním žádosti

Před podáním projektové žádosti na Sekretariát FMP mají žadatelé možnost své projektové návrhy konzultovat s pracovníky Sekretariátu. Žadatelé mohou přijít se svými projektovými návrhy ještě před vyplněním projektové žádosti. Dále žadatelé mohou přijít i s rozpracovanými žádostmi, kde jim pracovníci Sekretariátu poradí, jak vyplnit formulář žádosti do FMP, zhodnotí, zda je rozpočet vhodně a efektivně stanoven či zda je dostatečně zapojen zahraniční partner projektu. [19]

2. Předložení projektové žádosti

Projektová žádost¹⁵ se předkládá ve 2 originálech na vyplněném standardizovaném formuláři (viz. příloha 2 – Žádost o dotaci). Žádost se vyhotovuje v mateřském jazyce žadatele a k žádosti se přiloží popis projektu v mateřském jazyce (viz. příloha 3 – Stručný popis projektu v českém jazyce) a v jazyce partnera (viz. příloha 4 – Stručný popis projektu v německém jazyce), kde budou stručně shrnuty cíle, aktivity, přeshraniční dopad projektu a rozpočet (viz. příloha 5 – Podrobný rozpočet projektu). Všechny strany tištěného výstupu elektronické žádosti musí být spojeny a příslušná strana podepsána žadatelem, resp. jeho statutárním zástupcem nebo jeho oprávněným zástupcem (tzn. na základě plné ověřené moci) a statutárním zástupcem partnera projektu¹⁶¹⁷. [19]

¹⁵ Žádost o dotaci je k dispozici ke stažení na internetových stránkách Sekretariátu FMP příslušnému podle sídla žadatele, a také v elektronické podobě (na CD). Pro žadatele v Jihomoravském kraji je příslušný Sekretariát FMP na Regionální rozvojové agentuře jižní Moravy (www.rrajm.cz).

¹⁶ Již při podání projektové žádosti do FMP se musí žadatel rozhodnout, zda svůj projekt koncipuje jako malý investiční projekt nebo malý neinvestiční projekt. Toto rozhodnutí má důsledky ve způsobilosti a nezpůsobilosti některých výdajů.

¹⁷ Místo doručení: pro žadatele z české strany (Regionální rozvojová agentura jižní Moravy, Sekretariát FMP, Královopolská 139, 612 00 Brno), pro žadatele z rakouské strany (Weinviertel Management – Euregio Service, Hauptstraße 31, A-2225 Zistersdorf)

Výzvy

Projektové žádosti přijímá Sekretariát FMP¹⁸ průběžně. Předkládat projektové žádosti je tedy možné během celého období realizace programu s tím, že pro každé zasedání Regionálního monitorovacího výboru (RMV), který rozhoduje o přidělení dotace, bude stanoven termín. Termín konání RMV (včetně termínu pro předložení projektů pro toto jednání RMV) slouží jako informace pro žadatele, do kdy je nutné žádost doručit na Sekretariát FMP, aby měl žadatel garanci, že bude jeho projekt na tomto jednání RMV projednáván. [19]

3. Registrace projektové žádosti

Předtím než bude projektová žádost zaregistrována do regionálního monitorovacího systému, bude provedena její kontrola po stránce formální a stránce přijatelnosti.

Kontrola formálních náležitostí projektové žádosti

Smyslem této kontroly je ověřit, zda projektová žádost po formální stránce splňuje všechny předepsané náležitosti. Kontrolu formálních náležitostí provádí pracovník/pracovníci Sekretariátu FMP.

Kontrola probíhá podle Check listu kontroly formálních náležitostí projektové žádosti (viz. příloha 6), a to formou odpovědí ano/ne.

Kontrola přijatelnosti projektové žádosti

Kontrola přijatelnosti navazuje na kontrolu formálních náležitostí a provádějí ji vždy dva pracovníci Sekretariátu FMP, a to podle Check listu kontroly přijatelnosti projektu (viz. příloha 6) formou odpovědí ano/ne.

V případě, že je projektová žádost po obou stránkách v pořádku nebo po úspěšném odstranění nedostatků zaregistruje pracovník Sekretariátu FMP projektovou žádost do regionálního monitorovacího systému – tzn. projektová žádost dostane

¹⁸ Termín zasedání Regionálního monitorovacího výboru, včetně termínu pro předložení projektů pro toto jednání RMV, bude oznámen minimálně prostřednictvím webových stránek Sekretariátu FMP (www.rrajm.cz)

registrační číslo a žadateli bude zasláno Oznámení o registraci projektové žádosti v regionálním monitorovacím systému¹⁹. [19]

4. Rozhodování o přijetí projektu k financování

O výběru projektů určených k financování z FMP rozhoduje Regionální monitorovací výbor²⁰. RMV je složen ze 4 zástupců z české strany a ze 4 zástupců z rakouské strany, kteří mají rozhodovací pravomoc²¹.

tabulka 26: Členové RMV v regionu FMP jižní Morava – Dolní Rakousko

1 spolupředseda	
1 zástupce Jihomoravského kraje	
1 zástupce za neziskové organizace JMK	
1 zástupce obcí JMK	
1 spolupředseda	
1 zástupce země Dolního Rakouska	
1 zástupce za neziskové organizace	
1 zástupce regionu	

Zdroj: webové stránky Regionální rozvojové agentury – JÍŽNÍ MORAVA

¹⁹ Teprve po datu, které je uvedeno v Oznámení o registraci, vzniká žadateli nárok na způsobilé výdaje, tzn. že toto datum je rozhodné pro uznání způsobilosti výdajů nikoli datum doručení projektové žádosti na Sekretariát FMP. Výdaje vzniklé před tímto datem nemohou být uznány.

²⁰ Rozhodnutí RMV je konečné, tzn. nelze se proti němu odvolat.

²¹ Na jednání RMV může jeden žadatel předložit více než jednu projektovou žádost. Na každý projekt musí být podána samostatná projektová žádost. Opakovaná podpora stejného projektu bez inovativních prvků nemůže být RMV doporučena k financování

Hodnocení kvality projektů

Před jednáním RMV jsou projekty vždy hodnoceny experty z daného regionu z hlediska jejich kvality. Hodnocení kvality projektu má 4 základní části:

- Hodnocení projektu jako celku (např. zda jsou všechny uvedené údaje v souladu s celkovým smyslem projektu, inovativnost projektu a další),
- hodnocení dílčích částí projektu – (např. rozpočet projektu, efektivita výdajů, udržitelnost projektu a další),
- hodnocení přeshraniční spolupráce projektu (zde se hodnotí hlavně spolupráce obou partnerů na přípravě a realizaci projektu),
- hodnocení přeshraničního dopadu projektu (např. zda projekt není v rozporu s oblastmi podpory uvedenými v programovém dokumentu a programovém dodatku, zda projekt přinese užitek oběma stranám a další). [19]

Smlouva

Po jednání RMV jsou žadatelé seznámeni s výsledkem jednání. Úspěšní žadatelé jsou vyzváni k doložení dokumentů potřebných pro podpis smlouvy o financování projektu. Smlouvu s úspěšnými žadateli uzavírá příslušný Správce FMP22. [19]

5. Realizace projektu

Již na počátku realizace projektu je pro žadatele resp. konečného uživatele důležitá znalost tří základních norem, které je nutné při realizaci projektu dodržet, a to:

1. povinnost vést účetnictví projektu podaného do FMP v souladu s aktuální verzí zákona o účetnictví a odděleně od ostatní účetní evidence¹³,
2. způsob dokladování výdajů způsobilých pro podporu z FMP,
3. pravidla publicity projektů podpořených z Evropské unie.

²² Na území Jihomoravského kraje je Správce FMP Sdružení obcí a měst jižní Moravy.

Způsobilé výdaje

Způsobilost vynaložených výdajů při realizaci projektu bude posuzována individuálně tak, aby byl způsobilý výdaj vynaložen v souvislosti s dosažením cíle projektu. Obecné principy ověřování způsobilosti jsou:

- výdaje musí být v souladu s evropskou a českou legislativou a s operačním programem včetně navazujících dokumentů,
- výdaje musí být přiměřené (musí odpovídat cenám v místě a čase obvyklém), nezbytné pro realizaci a být vynaloženy v souladu s principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti,
- výdaje musí být identifikovatelné a prokazatelné a musí být doložitelné účetními doklady a musí být v účetnictví příjemce analyticky veden pro projekt,
- výdaje musí být zaplacený a zaplacení doloženo před jeho proplacením z Fondů EU (s výjimkou režijních nákladů a věcných příspěvků).

Nezpůsobilé výdaje v obecné rovině jsou²³:

- výdaje bez přímého vztahu k projektu,
- výdaje nespĺňující principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti,
- výdaje nevyhovující pravidlům časové způsobilosti,
- výdaje s celkovým či převažujícím dopadem mimo cílový region,
- výdaje, které konečný uživatel není schopen kontrolorovi doložit, ať již z pohledu jeho nezbytnosti v rámci projektu či oprávněnosti jeho výše. [19]

Všechny výdaje musí být konečným uživatelem řádně doloženy účetními doklady, které jsou v souladu s požadavky evropské i české účetní a daňové legislativy a musí být také prokázáno jejich zaplacení před podáním žádosti o platbu za malý projekt.

Pravidla publicity

Každý příjemce dotace je povinen informovat veřejnost o tom, že jeho projekt je (byl) financován ze zdrojů EU²⁴. Finanční prostředky na publicity projektu ve FMP jsou zahrnutý do způsobilých výdajů projektu, pokud jsou součástí jeho rozpočtu.

²³ Příklady/výčet nezpůsobilých výdajů u investičních i neinvestičních projektů – viz. příloha 7.

Informační a propagační opatření realizovaná konečným uživatelem musí bezpodmínečně obsahovat následující údaje:

- symbol (vlajku) EU,

Obrázek 9: symbol (vlajka) EU

Zdroj: webové stránky Regionální rozvojové agentury – JÍŽNÍ MORAVA

- standardní text odkazující na Evropskou unii a Evropský fond pro regionální rozvoj ve znění: „Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj“,
- oficiální logo Programu „Evropská územní spolupráce Rakousko-Česká republika 2007-2013“ a slogan „Společně dosáhneme více“. [19]

Obrázek 10: oficiální logo Programu Evropská územní spolupráce

Zdroj: webové stránky Regionální rozvojové agentury – JÍŽNÍ MORAVA

Kontroly během realizace

Pracovníci Sekretariátu FMP musí zajistit během realizace projektu jeho průběžnou kontrolu. Cílem této kontroly je zabezpečit bezproblémovou realizaci projektu a následné proplacení požadované dotace z FMP. Kontrola může probíhat následujícími způsoby:

²⁴ Tato povinnost pro něj plyne z Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006. V případě, že požadavky na publicitu nebudou ze strany konečného uživatele řádně splněny může Správce FMP přistoupit k nepřiznání dotace nebo nárokovat její vrácení v případě, že dotace byla již vyplacena.

- Monitoring na místě realizace projektu
- Zprávy o realizaci projektu
- Mezikontrola dokladů

6. Ukončení projektu a jeho vyúčtování a proplacení

Konečný uživatel je povinen předložit do 60 kalendářních dnů od ukončení projektu (datum konce realizace projektu je stanoveno ve smlouvě o financování) na Sekretariát FMP následující dokumenty [19]:

tabulka 27: Dokumenty k vyúčtování

Závěrečnou zprávu za malý projekt	na předepsaném formuláři ve 2 vyhotoveních (originál, kopie) + elektronicky
Vyúčtování projektu	vyúčtování obsahuje: <ul style="list-style-type: none"> • vyplněnou tabulku plnění rozpočtu na předepsaném formuláři, • náležité seřazené originály účetních dokladů + náležité seřazené kopie účetních dokladů, • výstupní sestavu z účetnictví projektu • ukázky hmotných výstupů projektu (popř. fotodokumentace) + ukázky zajištění publicity projektu
Žádost o platbu za malý projekt	na předepsaném formuláři v jednom vyhotovení (originál) + elektronicky

Zdroj: webové stránky Regionální rozvojové agentury – JÍŽNÍ MORAVA

7. Kontrola udržitelnosti realizovaných projektů

U projektů, jejichž efekty mají dlouhodobý charakter, zodpovídá konečný uživatel za to, že efekty projektu budou udrženy minimálně 5 let od ukončení realizace projektu u těch a jeho částí, u kterých je to z technického a právního hlediska možné.

Pracovníci Sekretariátu FMP, pracovníci CRR, Ministerstva pro místní rozvoj, Platebního orgánu, Ministerstva financí, Evropské komise, Evropského účetního dvora, Nejvyššího kontrolního úřadu, Finančního úřadu a dalších oprávněných orgánů státní správy jsou oprávněni provádět u konečného uživatele kontroly udržitelnosti projektu, a to do 5 let od konce realizace stanoveného ve smlouvě o financování.

5 Závěr

Z mé práce vyplynulo, že dobrovolný svazek obcí NIVA nemá příliš mnoho zkušeností v rámci čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie, a proto nebyl v práci opomenut exkurz novým plánovacím obdobím následujících sedmi let, který zahrnuje klíčové programové dokumenty, cíle regionální politiky a operační programy.

V soustavě programových dokumentů jsou pro žadatele a realizátory projektů nejdůležitějšími dokumenty právě operační programy, které jsou tematicky a regionálně vymezené a specifikují cíle, kterých chtějí žadatelé pomocí realizovaných projektů dosáhnout. V závěrečné kapitole byly navrženy kostry projektů, které jsou v souladu s operačními programy a jejich prioritními osami a v neposlední řadě zde byla popsána metodika pro žadatele a příjemce.

Domnívám se, že svazek obcí NIVA má řadu výhod, díky nimž má rozvojový potenciál v mnoha oblastech, kupříkladu v oblasti turistiky, za což vděčí své lokalitě, historickému městu Znojmu, Národnímu parku Podyjí, a také příhraničí s Rakouskem. Využít se může také v oblasti zemědělství, čemuž nasvědčuje dlouhé vegetační období a zdejší tradice. Dalším směrem vývoje by mohl být průmysl, který se zde vyznačuje svou absencí a který by mohl napomoci k značnému poklesu nezaměstnanosti, což je jedna z charakteristik a zároveň jedním ze závažných problémů tohoto mikroregionu. Všem těmto aspektům by mohlo pomoci efektivní čerpání dotací ze strukturálních fondů Evropské unie na kvalitní a přínosné projekty.

Diplomová práce mi umožnila seznámit se po praktické stránce s územní samosprávou, s novými informacemi o struktuře a fungování dotačních systémů ze strukturálních fondů. Doufám, že svou prací přispěji a možná i inspiřuji zastupitele Dobrovolného svazku obcí NIVA při dalším čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie, jež budou v souladu s jejich strategií regionálního rozvoje.

6 Použitá literatura

[1] Ganguly, P. *Jak napsat žádost pro Evropské programy*. Ostrava: EURO SERVICE GROUP, s.r.o., 2003.

[2] Podklady poskytnuté jednatelem Dobrovolného svazku obcí NIVA – Strategie rozvoje mikroregionu NIVA.

[3] Skokan, K. *Evropská regionální politika v kontextu vstupu České republiky do Evropské unie*. Ostrava: REPRONIS, 2003. ISBN 80-7329-023-5.

[4] Vilamová, Š. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. Praha: GRADA, 2004. ISBN 80-247-0828-0.

[5] www.brno.czso.cz – internetové stránky Českého statistického úřadu – Brno.

[6] www.dsoniva.cz – internetové stránky Dobrovolného svazku obcí.

[7] www.ec.europa.eu – internetové stránky Evropské komise.

[8] www.hrusovansko.cz – internetové stránky mikroregionu Hrušovansko.

[9] www.infoniva.cz – internetové stránky Dobrovolného svazku obcí NIVA (v současnosti zrušeny).

[10] www.mmr.cz – internetové stránky Ministerstva pro místní rozvoj.

[11] www.risy.cz – internetové stránky Regionálního Informačního Servisu.

[12] Co jsou fondy Evropské unie?. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. 2007 [cit. 2009-03-27].

[13] www.szif.cz – internetové stránky Státního zemědělského intervenčního fondu.

[14] KUBANOVÁ, J.. Statistické metody pro ekonomickou a technickou praxi. Bratislava : Statis, 2004. 249 s. ISBN 80-85659-379.

[15] Podklady poskytnuté Informačním centrem Niva

[16] Úvod > Zahraniční spolupráce > Fond malých projektů 2007 - 2013 OP Přeshraniční spolupráce Rakousko - ČR - Fond malých projektů. *Rrajm* [online]. 2009 [cit. 2009-03-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.rrajm.cz/fond-malych-projektu.html>>.

[17] Fond malých projektů - základní informace. *Rrajm* [online]. 2009 [cit. 2009-03-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.rrajm.cz/zakladni-informace-o-fmp.html>>.

[18] Aktuální informace k Fondu malých projektů. *Rrajm* [online]. 2009 [cit. 2009-03-27]. Dostupný z WWW: <<http://www.rrajm.cz/aktualni-informace-vyzvy.html>>.

[19] Směrnice pro žadatele. *Rrajm* [online]. 2009 [cit. 2009-03-27]. Dostupný z WWW:
<http://www.rrajm.cz/download/EUS/FMP/smernice_pro_zadatele_1_1_09_komp.pdf>.

[20] Ganguly, P. Jak napsat žádost pro Evropské programy. Ostrava: EURO SERVICE GROUP, 2005

7 Přílohy

Seznam příloh:

Příloha 1*	Vzor čestného prohlášení (v rámci FMP)
Příloha 2*	Žádost o dotaci (v rámci FMP)
Příloha 3*	Stručný popis projektu v českém jazyce (v rámci FMP)
Příloha 4*	Stručný popis projektu v německém jazyce (v rámci FMP)
Příloha 5*	Podrobný rozpočet projektu (v rámci FMP)
Příloha 6	Check list kontroly (v rámci FMP)
Příloha 7	Příklady/výčet nezpůsobilých výdajů (v rámci FMP)

*) pouze v tištěné podobě

Příloha 1

(pouze v tištěné podobě)

Příloha 2

(pouze v tištěné podobě)

Příloha 3

(pouze v tištěné podobě)

Příloha 4

(pouze v tištěné podobě)

Příloha 5

(pouze v tištěné podobě)

Příloha 6

Check list kontroly formálních náležitostí projektové žádosti

Název projektu:			
Evidenční číslo projektu:			
Kontrola formálních náležitostí projektové žádosti			
	Kritérium	ANO	NE
1.	Žádost byla odevzdána v požadovaném počtu vyhotovení.		
2.	Tištěná verze žádosti je podepsána statutárním zástupcem žadatele projektu, popř. jinou oprávněnou osobou.		
3.	Elektronická verze žádosti se shoduje s tištěnou verzí žádosti.		
4.	Všechny přílohy uvedené v žádosti jsou předloženy a očíslovány podle seznamu příloh v žádosti.		

Check list kontroly přijatelnosti projektové žádosti

Název projektu:			
Evidenční číslo projektu:			
Kontrola přijatelnosti projektové žádosti			
	Kritérium	ANO	NE
1.	Žadatel je vhodným žadatelem pro FMP v JMK.		
2.	Projekt svým zaměřením naplňuje cíle FMP v JMK.		
3.	Projekt splňuje minimálně 2 ze 4 kritérií: - společná příprava projektu, - společná realizace projektu, - společní zaměstnanci, - společné financování projektu.		
4.	Projekt bude mít dopad v podporovaném území programu FMP v JMK.		
5.	Žadatel má vhodného partnera na druhé straně hranice		

6.	Žadatel nebyl přidělen (podle jeho čestného prohlášení) na daný projekt finanční příspěvek z jiného programu financovaného ze státního rozpočtu, státního fondu nebo z jiného programu financovaného z EU.		
7.	Výše dotace z EFRR je oprávněná.		
8.	Výdaje uvedené v projektové žádosti neodporují pravidlům způsobilých výdajů pro tento program.		
9.	Příjmy vyplývající z projektu byly zohledněny nebo se v projektu nevyskytují.		
10.	Délka projektu je oprávněná.		
11.	Projekt nemá negativní vliv na ŽP.		
12.	Projekt nemá negativní dopad na rovnost žen a mužů a na zamezení jakékoli diskriminace.		
13.	Projekt se nezaměřuje na ziskové aktivity a nenarušuje hospodářskou soutěž.		
14.	Indikátory projektu odpovídají plánovaným aktivitám a nákladům.		
15.	Je zajištěna udržitelnost projektu.		
16.	Jsou předloženy všechny potřebné přílohy a všechny jsou aktuální.		
17.	Žadatel má zajištěnou minimální požadovanou míru spolufinancování projektu.		
18.	Obě jazykové verze jsou shodné (min. projektový list odpovídá obsahu projektové žádosti).		

Příloha 7

- nákup pozemků a staveb
- režijní (nepřímé) výdaje, které se týkají všeobecného provozu organizace bez příčinné vazby na projekt
- výdaje odpovídající svým vymezením účetní kategorii mimořádných nákladů (např. oprava nákladů min. účet. období, vyúčtování nároku zaměstnanců na odstupné při reorganizaci, odškodnění při pracovních úrazech, výdaje, kterými nájemce podle smlouvy uvádí po skončení nájmu najatou věc do předešlého stavu, atd.)
- mzdové náklady zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu nepodílí
- u zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu podílí, alikvotní část osobních nákladů, která neodpovídá pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu
- ostatní výdaje na zaměstnance, ke kterým nejsou zaměstnavatelé povinni dle zvláštních právních předpisů (příspěvky na penzijní připojištění, dary apod.)
- výdaje na právní spory
- správní a místní poplatky, které nemají přímou vazbu na projekt, resp. jejichž nezpůsobilost byla stanovena řídicím orgánem
- sankční poplatky, pokuty a penále, případně další sankční výdaje, ať už sjednané ve smlouvách nebo vznikající z jiných příčin
- úroky z úvěrů a půjček
- DPH nebo její část, pokud existuje zákonný nárok na její odpočet
- přímé daně, daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací, silniční daň
- clo
- leasing
- poplatky za otevření a správu bankovního účtu, pokud není založen pro účely realizace projektu
- věcné příspěvky nad 10% celkových způsobilých výdajů projektu po odečtení příjmů, přičemž nesmí neplacená dobrovolná práce převýšit 5% celkových způsobilých výdajů projektu po odečtení příjmů. Ocenění neplacené práce dobrovolníků se stanoví dle informačního systému o průměrném výdělků, přičemž max.cena nepřesáhne 150Kč/hod. Ocenění ostatních věcných příspěvků je dle MPZV (tj. znaleckým posudkem ne starším jak 6 měsíců od registrace).
- odměny členům statutárních orgánů vyplývající z titulu jejich funkce, tzn. z titulu výkonu činnosti statutárního orgánu
- paušální režijní (nepřímé) výdaje (které nejsou podrobně doloženy)
- odpis pohledávek

- výdaje na audit projektu, pokud ve smlouvě/rozhodnutí není přímo stanovena povinnost takový audit provést
- výdaje na reprezentaci mimo výdaje v rámci Technické pomoci a výdaje, které nejsou vynakládány v souladu s cíli projektu
- nákup osobních vozů
- dary převyšující hodnotu 500 Kč/kus
- dary do 500 Kč/kus, pokud nemají žádný význam z hlediska naplnění cíle projektu a rovněž pokud nejsou označeny v souladu s pravidly propagace EU
- ceny v soutěžích převyšující hodnotu 500 Kč/kus
- ceny v soutěžích do 500 Kč/kus, pokud nemají souvislost s daným projektem a pokud nejsou označeny souladu s pravidly propagace EU
- dodávky, které nevytvářejí ve vztahu k naplnění cílů projektu žádnou přidanou hodnotu – jedná se o případ, kdy dodavatel pouze zprostředkuje koupi zboží či služby, kterou mohl žadatel pořídit za stejných podmínek, ale za nižší cenu přímo od výrobce či poskytovatele služby
- aktivity mimo podporované území, pokud nejsou přesně specifikovány v žádosti a schváleny Řídícím výborem
- mzdy(platy) nad rámec obvyklé výše mezd/platů u vedoucího příjemce/partnera projektu v případě, že je uplatňován podíl z vyplácených mezd
- mzdy (platy) nad rámec mezd (platů) obvyklých v regionu pro jednotlivé profese v případě, že jsou práce prováděny na základě DPP nebo DPČ
- výdaje na publikace, pokud obsahují bezplatnou inzerci
- výdaje za nákup majetku, vybavení apod. pokud nejsou použity zcela pro účely projektu (lze nárokovat pouze alikvotní část odpovídající využití pro účely projektu)
- výdaje na veškeré kulturní a umělecké činnosti s výjimkou zájmové umělecké činnosti, spolupráce místních nepodnikatelských subjektů v oblasti kultury a umění jako je např. pořádání přeshraničních výstav, spolupráce divadel a muzeí apod.
- výdaje hrazené v hotovosti nad 500 EUR (přepočtené kurzem ze soupisky výdajů)
- výdaje, které nebyly zaúčtovány analyticky pro projekt (tzn. na středisko, zakázku, apod.)
- odpisy majetku
- dobrovolná neplacená práce